

BRØNNØYSUND BRANNSTASJON

RIKDOM I ET LITE KULTURMINNE

TOM-REIDAR THOMASLI
PROSJEKTERINGSHEFTE A3

TOM-REIDAR THOMASLI

Tlf: 976 03 400

E-post: tomreidar.thomasli@gmail.com

Masterkurs:

- Arkitekturprosjektering av store bygninger 1
- Transformasjon
- Bygningsvern. Bevaring og utvikling av eksisterende bygningsmiljø

Veileder: Eileen Garmann Johnsen

FORORD

Dette prosjektet er et resultat av et omfattende arbeid bestående av mange undersøkelser i og rundt den gamle brannstasjonen i Brønnøysund. Prosjektet har vært todelt, hvor analysearbeidet har spilt en stor rolle i diplomarbeidet. For å kunne få en dypere forståelse av innholdet i denne diplomoppgaven er det derfor viktig at leseren setter seg inn i dokumentene "Registreringsrapport", "Historisk analyse", "Oppmålingstegninger" og "Prosesshefte". Mange av beslutningene i prosjektet er tatt med hensyn til byggets egne forutsetninger, historie og verdier, altså aspekter som står beskrevet i disse dokumentene.

Våren 2020 har vært en utfordrende tid for alle grunnet COVID-19 utbruddet. Dette har også satt sitt spor på denne diplomoppgaven. For dette arbeidet har det medført at enkelte planlagte undersøkelser, deriblant modellstudie har falt bort. Plass og mangel på nødvendig utstyr og

materiell har vært årsaken til dette. I tillegg har isoleringen bidratt til at man ikke har fått den daglige faglige diskusjonen med medstudenter og/eller undervisere som er med på å styrke kvaliteten av et sånt arbeid.

Jeg vil rette en stor takk til min veileder Eileen Garmann Johnsen som har vært utrolig engasjert i mitt arbeid, og gitt mange gode faglige innspill under arbeidet med diplomoppgaven, spesielt under pandemiutbruddet. Jon Ivar Nordsteien fortjener også en stor takk for innspill og engasjement både før og underveis i oppgaven. Jeg vil også takke Brønnøy kommune, deriblant Magnar Solbakk og Solveig Lorentzen, som har gitt meg full tilgang til brannstasjonen og delt mye relevant kildemateriale til dette arbeidet.

Dette dokumentets innhold er tilpasset visning i A3-format. Alle foto/tegninger/visualiseringer er gjort av undertegnede dersom ikke noe annet står oppført.

INNHold

4	Om prosjektet Hva Hvorfor Problemstilling	33	Fasade vest
8	Kart	34	Snitt C-C
9	Situasjon Høyder Ankomst	35	Tilbakeføring slangetårn Konstruksjonsoppriss Møte med det gamle Opprinnelige vinduer Møte med landskapet Detaljsnitt tak og 5. etg. Rekkverk
13	Program	42	Fasade sør
14	Situasjonsnitt A-A	43	Snitt D-D
16	Perspektiv brannstasjon	45	Fasade øst
17	Narrativ	46	Snitt E-E
18	Plantegninger Plan 1. etg. Plan 2. etg. Plan 3. etg. Plan 4. etg. Plan 5. etg. Plan takkonstruksjon	47	Servicebygg
25	Fasade nord	49	Det nye Torvet. Utvendig gulv Benker og sitteplasser Integrert beplantning Rekkverk/sitteplass Opplyst torg Vannspeil Perspektiv
26	Snitt B-B		
27	Grep i murbygningen Ny puss Nytt ildsted Innvendig møblering Vinduer Porter		

OM PROSJEKTET

Brønnøysund sin gamle brannstasjon fra 1934 er et velkjent trekk i den lille kystbyen på Helgeland. Den tidligere stolte murbygningen med 17 meter høyt slangetårn er dessverre bare halvparten av det den en gang var. Helt siden brannvesenet forlot bygningen på 80-tallet har brannstasjonen stått for forfall, og har blitt et trist syn på en av byens få store åpne plasser. Dette har medført til

at bygningen trues av videre forfall eller i verstefall rivning til fordel for nybygg.

I min oppgave har jeg undersøkt hvordan den tidligere brannstasjonen på Torvet i Brønnøysund kan bli et unikt møtested for utstilling, torghandel og kulturbegivenheter, i et program som ivaretar de rike kulturhistoriske verdiene som den verneverdige bygningen har.

HVA

Dette prosjektet ser på mulighetene som ligger i og rundt Brønnøysund sin gamle brannstasjon som ligger i byens sentrum. Oppgaven skal gi et innspill i hvordan man kan ta i bruk et bygg med flere utfordringer uten at man gjør inngrep som kan ødelegge byggets kulturhistoriske og bruksmessige verdier. Byggets egenart har fått lov til å komme først, og jeg har derfor tillatt meg å fokusere på løsninger som bygger videre på bygningens egne premisser og som forsterker kvalitetene som allerede er finnes på stedet.

«
Slangetårnet gjennomgår et omfattende reparasjonsarbeid, men det er uvisst hva stasjonen skal benyttes til i fremtiden.

Foto: Tom-Reidar Thomasli

HVORFOR

Den gamle brannstasjonen i Brønnøysund sentrum har stått for forfall i mange år. Bygget er et arkitektonisk klenodium mange aktører har sett verdien i og ønsker å ta i bruk. Så langt har ingen lyktes da det er utfordrende å møte moderne krav og retningslinjer uten at det går på bekostning av kvalitetene og verdiene som bygningen har. Dermed har stasjonen sakte men sikkert blitt tæret av tiden og blitt et stusselig syn midt i sentrum. Jeg ønsker at diplomoppgaven skal gi et nytt innspill i debatten med å foreslå en bruk som er generell, kan benyttes av flere, og som kan bygge videre på bygningens historie som brannstasjon.

«
Brannstasjonen var i kritisk forfatning mellom 2018 og 2019.

Pedersen, B. (2018) *Kommunen frykter for sikkerheten, sperrer av gamle brannstasjonen*. [digitalt fotografi]. Tilgjengelig fra: <https://www.banett.no/nyheter/2018/04/04/Kommunen-frykter-for-sikkerheten-sperrer-av-gamle-brannstasjonen-16412260.ece?rs4227921588663348326&t=1> (Hentet: 5. mai 2020).

PROBLEMSTILLING

Hvilke arkitektoniske muligheter ligger i og utenfor Brønnøysunds gamle brannstasjon? Hva bør bevares, endres eller tilføyes for å legge til rette for ny bruk, og som ivaretar/forsterker bygningens kulturhistoriske verdier og dens kobling til byen og landskapet?

« Tidlig skisse av brannstasjonens tydelige karakter i Brønnøysunds bybilde.

1. Brønnøysund brannstasjon (1934)
2. Torvet
3. Lille Brønnøya bypark
4. Brønnøy kirke (1870)
5. Sørbyen

(Ny situasjon er tegnet inn med rødt)

Situasjonskart
1:2000

SITUASJON

Brønnøysund brannstasjon har en prominent og sentral plassering midt i byen, med utsikt mot flere kjente landskapstrekk som gjør Helgelandkysten så kjent. Bygget henvender seg nordover mot et åpent område med navn Torvet, et landskap som ble oppmudret på midten av 20-tallet. Som navnet tilsier, har tomten gjennom tidene blitt brukt som torg. Her har det foregått alt fra sirkus og tivoli til 17. mai-feiringer. I dag brukes plassen primært som parkeringsplass, og gjenspeiler ikke lenger det navnet stedet har.

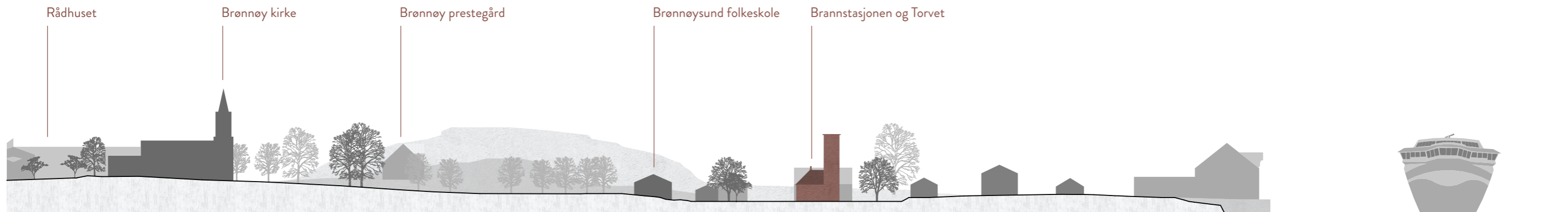
Bygningens plassering og arkitektoniske uttrykk gjør den lett gjenkjennelig i bybildet, spesielt dersom man ferdes langs havnepromenaden. Brannstasjonen markerer inngangen til et viktig punkt i

byen, nemlig den historiske trehusbyen også kalt Sørbyen. Her finnes det mange kulturhistoriske perler med høy bevaringsverdi. Plassen er nært tilknyttet kulturhistoriske severdigheter som Brønnøy kirke (1870), Brønnøy prestegård (1844) og Brønnøysund gamle folkeskole (1896). Dette bidrar til å gjøre området til et attraktivt knutepunkt for besøkende, spesielt reisende med Hurtigruten.

Nord for brannstasjonen ferdigstilles det nå en ny bypark på Lille Brønnøya. Anlegget legger til rette for økt vandring og aktivitet i området. Den nye situasjonen er en ypperlig mulighet til å koble dagens sentrum i nord sammen med Sørbyen med den tidligere brannstasjonen som knutepunkt.

HØYDER

Brannstasjonen ligger knapt 2 meter over havet, i en liten "gryte" i øst-vest retning. Kirken og Mofjellet er landmerkene som kommer best til syne fra denne posisjonen. Terrenget og bebyggelsen omkring ligger relativt lavt, og etasjehøyden er stort sett bare 2 etasjer. Slangetårnet blir derfor et tydelig monument i byen. Høyden på tårnet vil også gjøre at man får full oversikt over det spektakulære landskapet bestående fjell, øyer og hav.

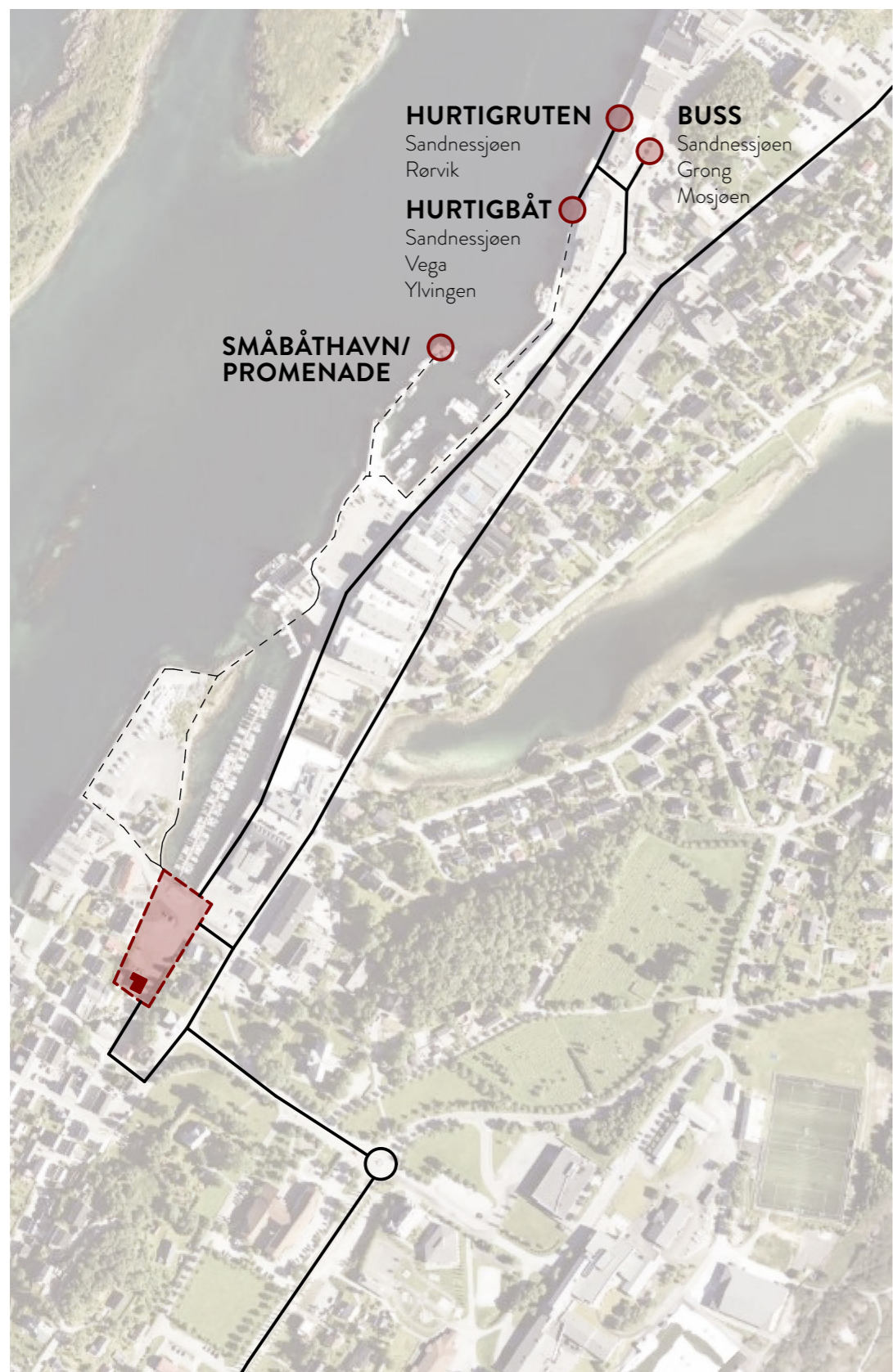

BRØNNØY KIRKE TORGHATTEN

BRANNSTASJONEN BRØNNØYSUND BRO

« Brønnøysund fra luften mot sør-vest.

Foto: Magnar Solbakk, 2006.

RV. 76
Kystriksveien
E6

Situasjonskart
1:5000

BRØNNØYSUND LUFTHAVN

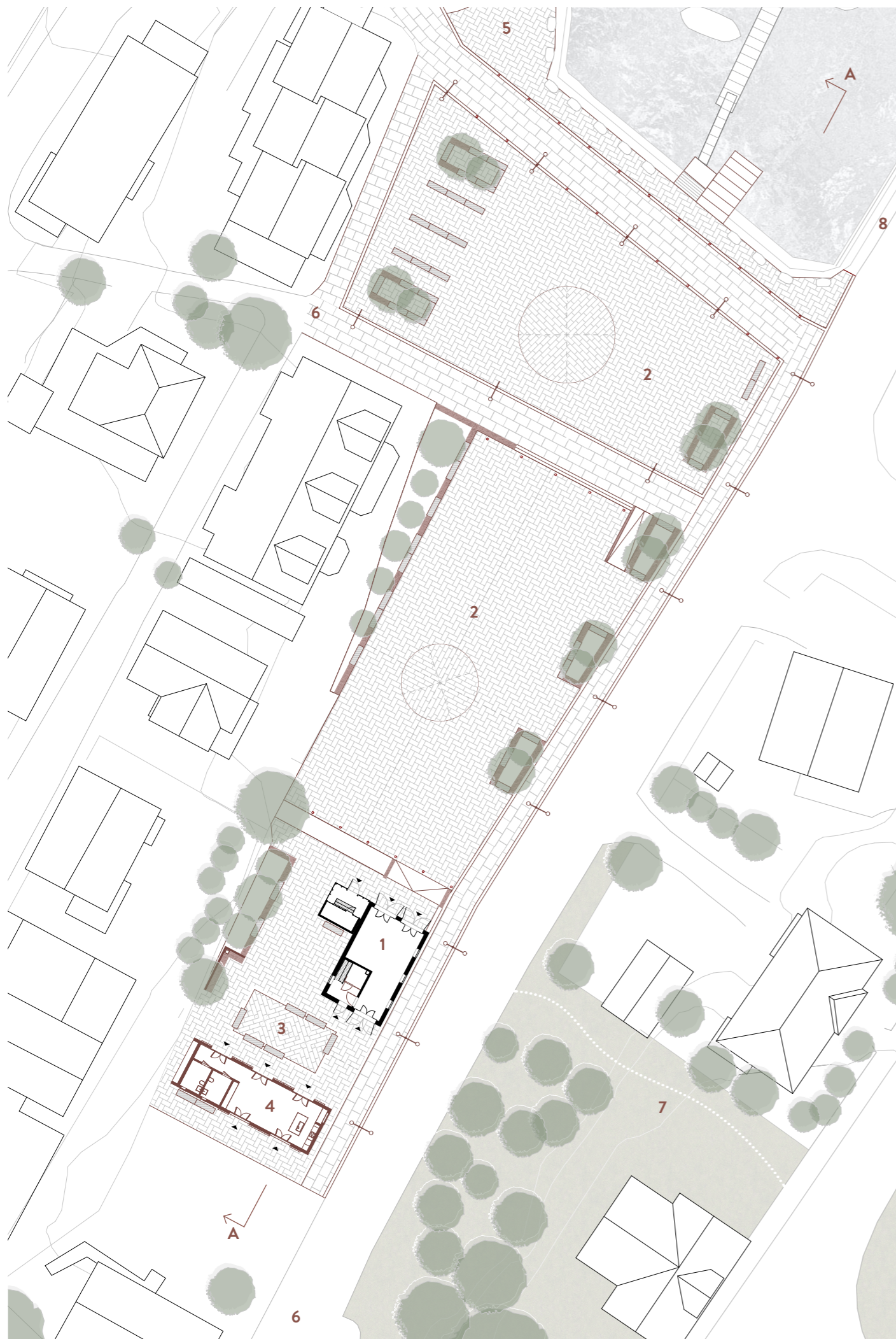
Bodø
Trondheim
Oslo

ANKOMST

Brannstasjonen ligger sentralt til i Brønnøysund. Hovedferdselsåren inn til byen er fra nord via fv. 76 (Tosenveien), som er forbundet med kystriksveien og til slutt E6.

Nord for sentrum ligger Brønnøysund rutebilstasjon. Her ankommer bl.a. buss fra Mosjøen, Grong og Sandnessjøen, hurtigbåt fra Vega/Ylvingen/Sandnessjøen og ikke minst er det her Hurtigruten legger til kai mellom 15.00 - 17.30.

Noen minutter sør for byen ligger Brønnøysund Lufthavn, hvor det går regelmessige fly til og fra Bodø, Trondheim og Oslo. Veien sør er også forbundet til Torgøyene via Brønnøysundbrua. Det er her det kjente landemerket Torghatten ligger.

1. Brønnøysund brannstasjon (1934).
2. Nytt torg (Torvet).
3. Nytt gårdsrom.
4. Ny servicebygning.
5. Ankomst til/fra bypark.
6. Ankomst til/fra Sørbyen.
7. Snarvei til/fra Brønnøy kirke.
8. Ankomst til/fra sentrum.

(Ny situasjon er tegnet inn med rødt)

Situasjonsplan
1:500 i A3

0 5 25m

PROGRAM

Som kulturminne er brannstasjonen i Brønnøysund et viktig bygg. Selv om brannvesenet for lenge siden har flyttet ut av bygningen, forteller den fremdeles en nøktern men særdeles viktig historie om norsk brannvern. Brann er den største trusselen mot norske trebyer, og et godt og rustet brannvesen er det som gjennom tidene har sørget for at byene våre står. Dette er et faktum som kanskje brannvesenet ikke blir kreditert nok for. Det å ta vare på en slik bygning vil være en god måte å anerkjenne betydningen av et godt norsk brannvern. Det unike med denne bygningen er at hele dens arkitektoniske utforming gjenspeiler de ulike funksjonene den en gang har hatt. I dag er ikke bygget lengre en brannstasjon, men i min oppgave har jeg undersøkt hvordan man kan tildele den en ny bruk uten å miste den arkitektoniske og historiske lesbarheten den har.

Dette prosjektet ser på muligheten til å benytte den gamle brannstasjonen som et møtested for byens mange og ulike kulturbegivenheter. Byen mangler i dag større dedikerte plasser i sentrum til å samle store folkemengder, men plassen foran brannstasjonen er en tomt som er egnet til dette, spesielt når den er i ferd med å bli et knutepunkt. Prosjektet legger opp til at brannstasjonen og Torvet kan

benyttes til bl.a.:

- Kunne brukes til utstillingsformål i forbindelse med kunst og/eller museum.
- Være en arena for REKO-ring eller torghandel.
- Ta i mot turister fra blant annet hurtigruten.
- Festivaler/messer.
- Samlingspunkt under høytider.
- Leies ut og benyttes til mindre arrangementer.
- Utsiktspunkt midt i byen via slangetårnet.

Brannstasjonen har alltid vært en kald garasjebygning, og arkitekturen er tilpasset deretter. Dersom denne bygningen skulle transformeres og benyttes til normal innbruk har man måttet gjøre særdeles store inngrep i bygningen for å få den til å fungere. Disse inngrepene mener jeg går på tvers av det bygningen er: en enkel og industriell brannstasjon. Et særegent og viktig kulturminne som dette bør ikke transformeres slik at det mister sine historiske røtter. Innenfor disse rammene ligger mange muligheter, noe denne oppgaven vil belyse. Enkeltheten, sammen med det kulturhistoriske bakteppet og det vakre landskapet, vil sørge for å gjøre dette til en helt spesiell møteplass.

Snitt A-A
1:200 i A3

0 2 10m

Snitt A-A
1:200 i A3

0 2 10m

BRANNSTASJONEN

Den nye "gamle" brannstasjonen vil kunne åpnes seg ut mot Torvet og bli en aktiv del av det store bygulvet. De store kjøreportene i tre sørger for en fin forbindelse mellom ute og inne når de står åpne. Under kalde dager kan man trekke torget inn i brannstasjonen, hvor det er godt å varmt foran det nye ildstedet.

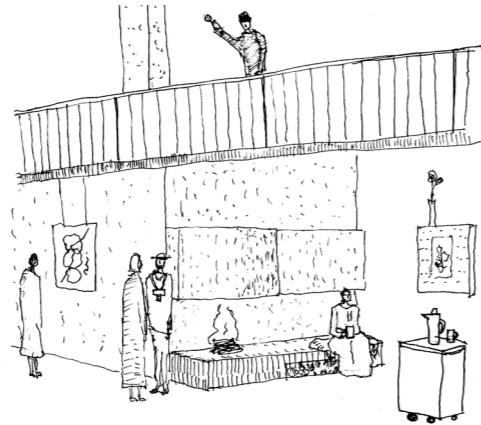
Slangetårnet er et monument som setter et unikt preg på stedet. Det er et godt integrert landemerke i byen som er lett å kjenne igjen. Her kan man klatre til topps for å få fullstendig oversikt over det spektakulære landskapet på denne delen av Sør-Helgeland.

NARRATIV

BESØKSSENTER

Hurtigruten har fått lengre liggetid i Brønnøysund, men de besøkende har det likevel travelt med å få med seg det byen har å by på. Brannstasjonen er et landemerke som er lett å finne. Her kan de få informasjon hvor de burde ta veien videre, få seg en kopp kaffe, og ta seg videre til en håndfull severdigheter bare et steinkast unna.

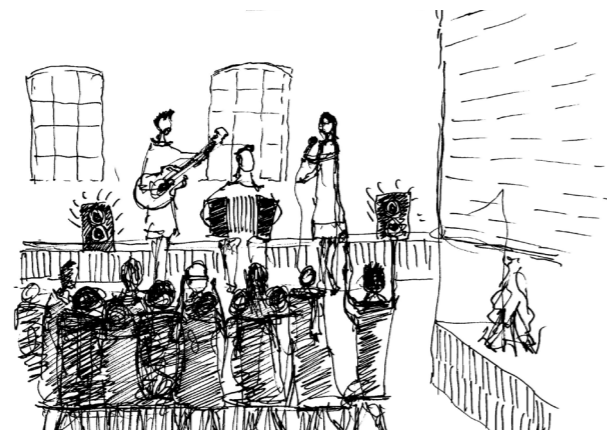
FEIRINGER

Torvet har blitt det nye stedet for feiring og festligheter i byen. Det er en av de få plassene i sentrum store nok til å samle brønnøyværingene. Julegrantenning, 17. mai og nyttårsaften har derfor fast program her.

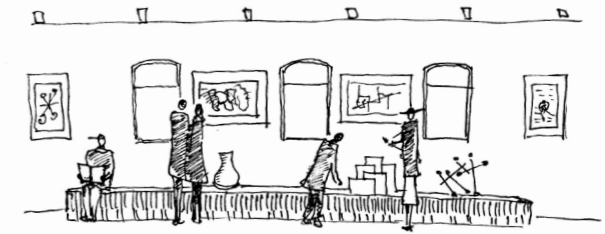
KONserter

Brønnøysund er kjent for sine mange flinke musikanter. De spiller gjerne i bomberom, pub, samfunnshus og ute i vær og vind, men i brannstasjonen kan de spille en intimkonsert foran åpen ild.

UTSTILLING

Inne i brannstasjonen er det fint å vise fram det beste Brønnøysund har å by på til en hver tid. Garasjen og mesaninen er et fint sted å mingle samtidig som man ser på arbeidet til de lokale kunstnerne.

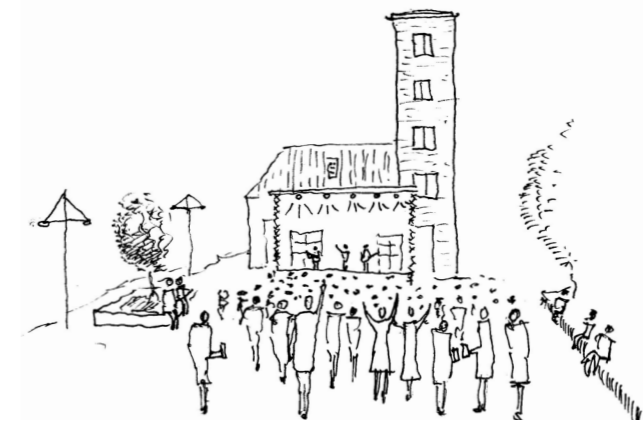
UTSIKTSPUNKT

I toppen av tårnet får man lett oversikt over store deler av byen og landskapstrekkene rundt. Gjennom vinduene kan man se blant annet Vega, Syv Søstre og Torghatten. Dette er helt spesielle fjellformasjoner som folk kommer langveis fra for å se.

FESTIVAL

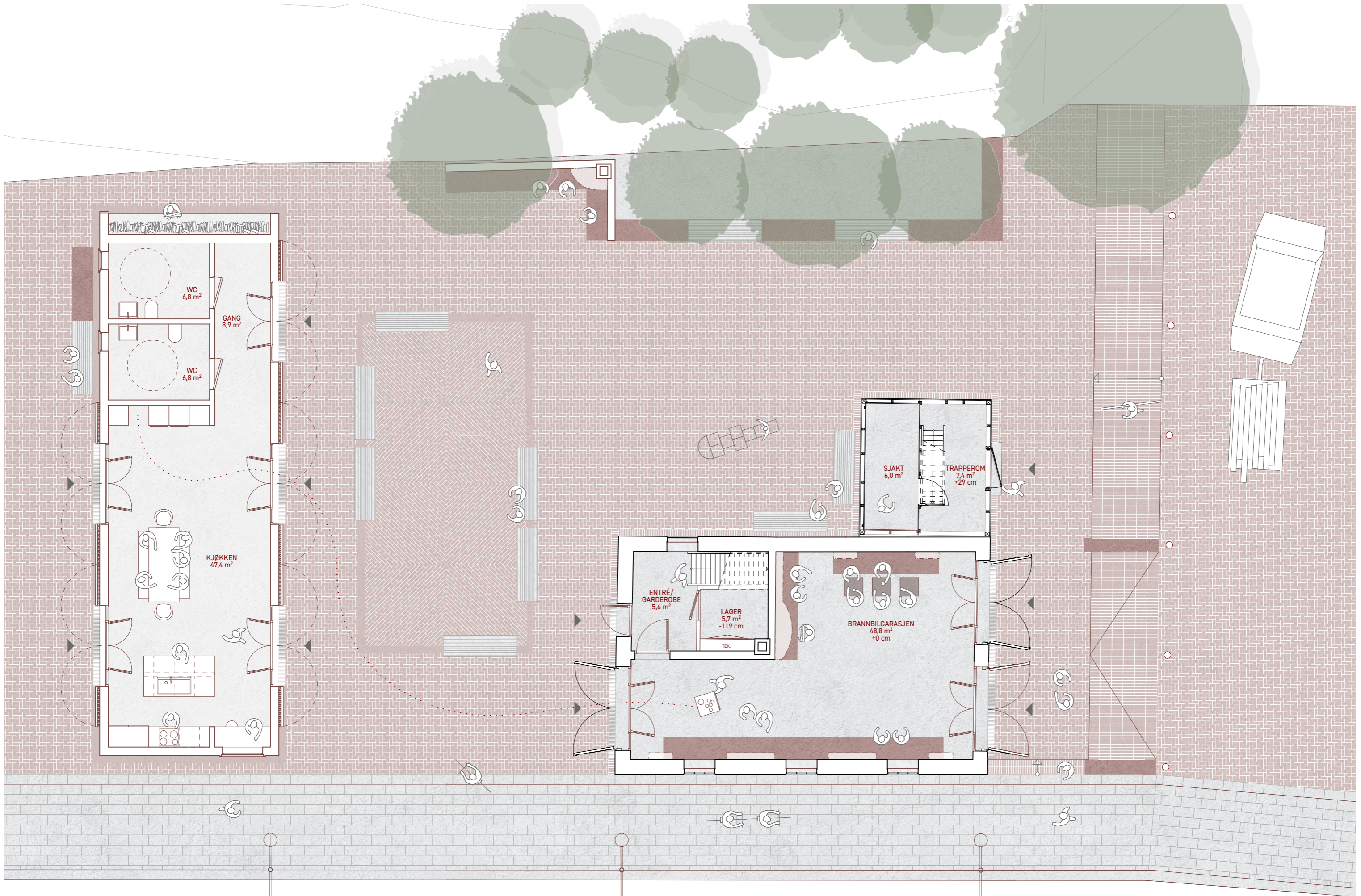
I Brønnøysund er det årlige store festivaler og messer som krever stor plass til telt, varer, mat, drikke og ikke minst folk. Brannstasjonen, Torvet og byparken er sammen et flott sted å huse masse aktivitet. Her er det god plass til å sette opp telt, boder og scener.

MARKED

REKO-ringen har kommet til Brønnøysund. Lokale matprodusenter og bønder stiller ut sine varer på Torvet til glede for innbyggerne og besøkende. Spesielt på regnværsdager er det fint å trekke handelen inn i den tidligere brannbilgarasjen.

Plan 1. etg.
1:100 i A3

0 1 5m

FØRSTE ETASJE

BRA:	75,5 kvm
Antall rom:	5
Antall dører/porter:	10
Antall vinduer:	4
Etasjehøyde:	3,1 m

Brannstasjonen har fått ny henvendelse mot Torvet. Kjøreportene er noe som har satt et helt spesielt preg på bygningen, men har også ført til å gjøre bygningen introvert. Disse får nå stå med åpne armer ut mot plassen, med nye varedører i glass som synligjør den nye aktiviteten på innsiden. Dette gjør også at man får god utsikt utover Torvet og sundet når man befinner seg innvendig. Inne i brannbilgarasjen er bygningen stort sett slik den alltid har vært, men det er tilført elementer som skal initiere ulik bruk av bygningen. Nytt integrert ildsted sørger for å varme og lune opp garasjen ved behov, enten for å få opp varmen eller for stemningens del. Nye benker i bygningens eget materiale; tegl, etableres langs ytterveggene. Disse er lave men dype, og er laget for å gjøre det mulig å sette seg avslappet tilbake eller plassere/ stille ut gjenstander på. Varmeelementer plasseres inni disse, og skal sørge for å holde minimumstemperatur i bygningen, samt bidra til å ha det litt varmere akkurat der man setter seg.

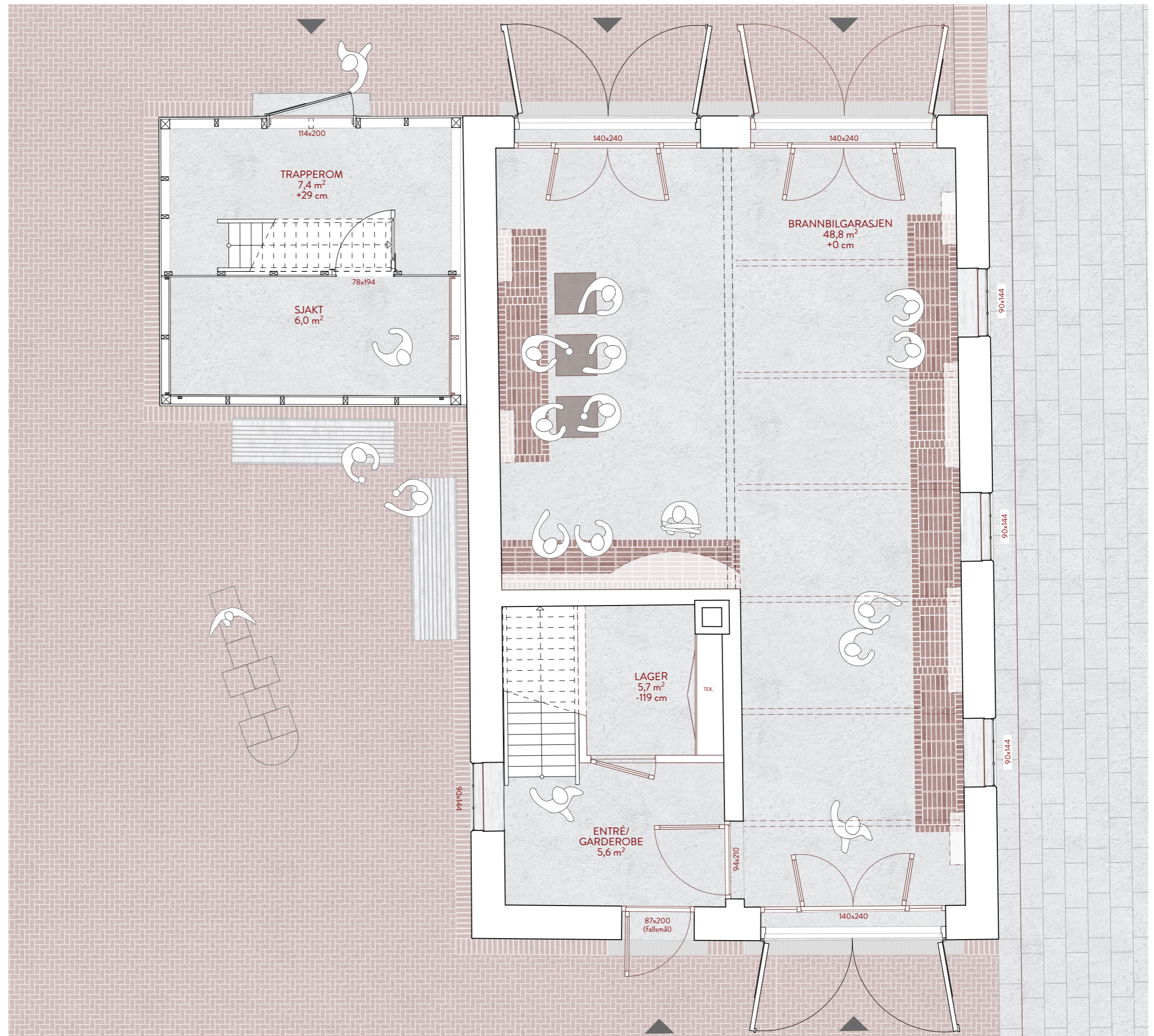
Det gjøres ingen tiltak mot etterisolering slik at bygningen blir tett. Nye tiltak skal heller sørge for at bygningen får puste ved å være luftet og difusjonsåpen. Stasjonen varmes opp ved bruk, slik at man slipper unødig påkjenning på overflater som følge av kondens og frost. Ildstedet og benkene har dermed en ekstra viktig funksjon for å skape en varm og stemningsfull atmosfære på innsiden. Porter og vinduer er kuldebroer som enkelt og effektivt kan bedres ved å etablere henholdsvis varedør og varevindu. Rampen på innsiden er fjernet og avrettet for å tilbakeføre gulvet slik det opprinnelig var samt gjøre gulvet mer arealeffektivt.

Slangetårnet har sin inngang på nordsiden. Her ankommer man trapperommet som tar deg med hele veien til toppen. En dør under trappen leder inn til sjakten hvor brannslangene pleide å henge til tork.

Nye tilførelser har rød strek/skravur.

Plan 1. etg.
1:50 i A3

0 0,5 2,5m

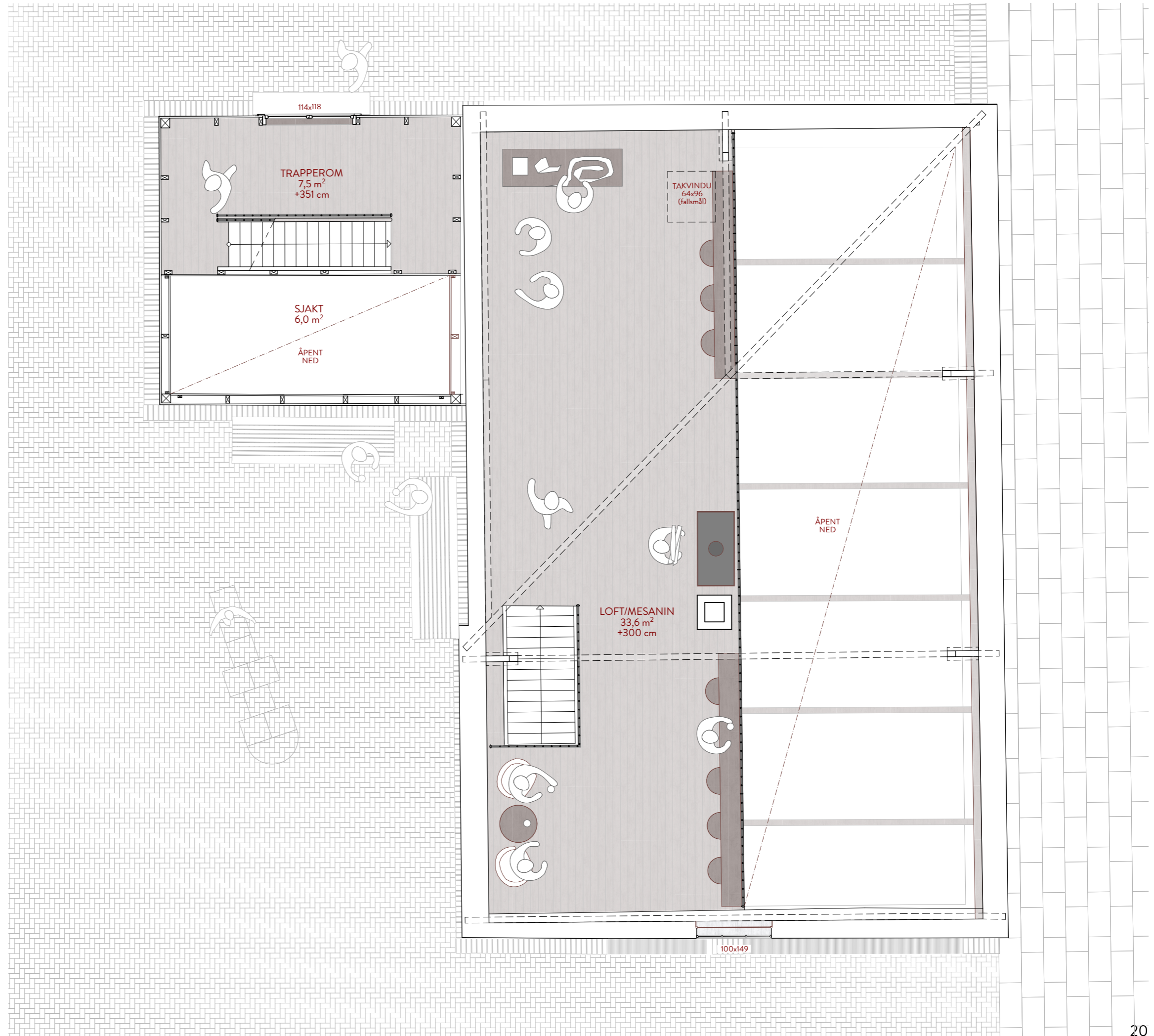
ANDRE ETASJE

BRA:	43,1 kvm
Antall rom:	2
Antall dører/porter:	0
Antall vinduer:	3
Etasjehøyde:	4,4 m

Andre etasje, eller loftet på murbygningen, er det rommet hvor det har blitt gjort mest endringer. Her får man komme tett på den utrolige flotte takkonstruksjonen i tre. Utfordringen med dette rommet er at kneveggen fører til at store deler av rommet ikke kan benyttes særlig effektivt, og det er heller ikke særlig mye lys som kommer inn. I murbygninger er møtet mellom tre og tegl et sårt punkt, og kan i verste fall føre til sopp og råte. Dersom stasjonen skal tas i bruk må møtet mellom dekket og murveggen kontrolleres. Det tidligere kontoret bar preg av å ikke ha den samme kvaliteten på den arkitektoniske utførelsen som resten av bygget, og er trolig satt opp enkelt og billig for å ha et varmere krypinn på stasjonen.

Den nye planløsningen for andre etasje omfatter å bedre koblingen til grunnplanet, og vise frem og tydeliggjøre takkonstruksjonen for besøkende. Grepet består i å ta bort dekket langs midten i retning nord-sør for å danne en mesanin-etasje. Dette vil være et naturlig punkt å gjøre et slikt kutt, da man kan etablere en fin overgang som flukter med murveggen under og langs den kraftige stålbejlen. Dette vil generere en nær visuell forbindelse mellom første og andre etasje, slik at begge rommene kan benyttes under ett og samme arrangement. Takkonstruksjonen blir dermed synlig fra grunnplanet, og høyden vil skape en utrolig flott romfølelse. Samtidig vil varm og fuktig luft få ventilere opp og ut via den nye taktroa, istedenfor på innsiden av dekket. Den konstruktive stivheten er ivaretatt ved å la hanebjelkene, som tidligere lå under dekket, stå igjen. På mesaninen etableres det et lite ildsted som kommer til syne idet man går opp trappen. Mesaninen ligger mot vestgavl dvs. siden som har største takhøyden. Etasjen kan benyttes på samme måte som i første etasje med soner for oppheng og plass til å sette ut møbler ved behov.

Nye tilførelser har rød strek/skravur.

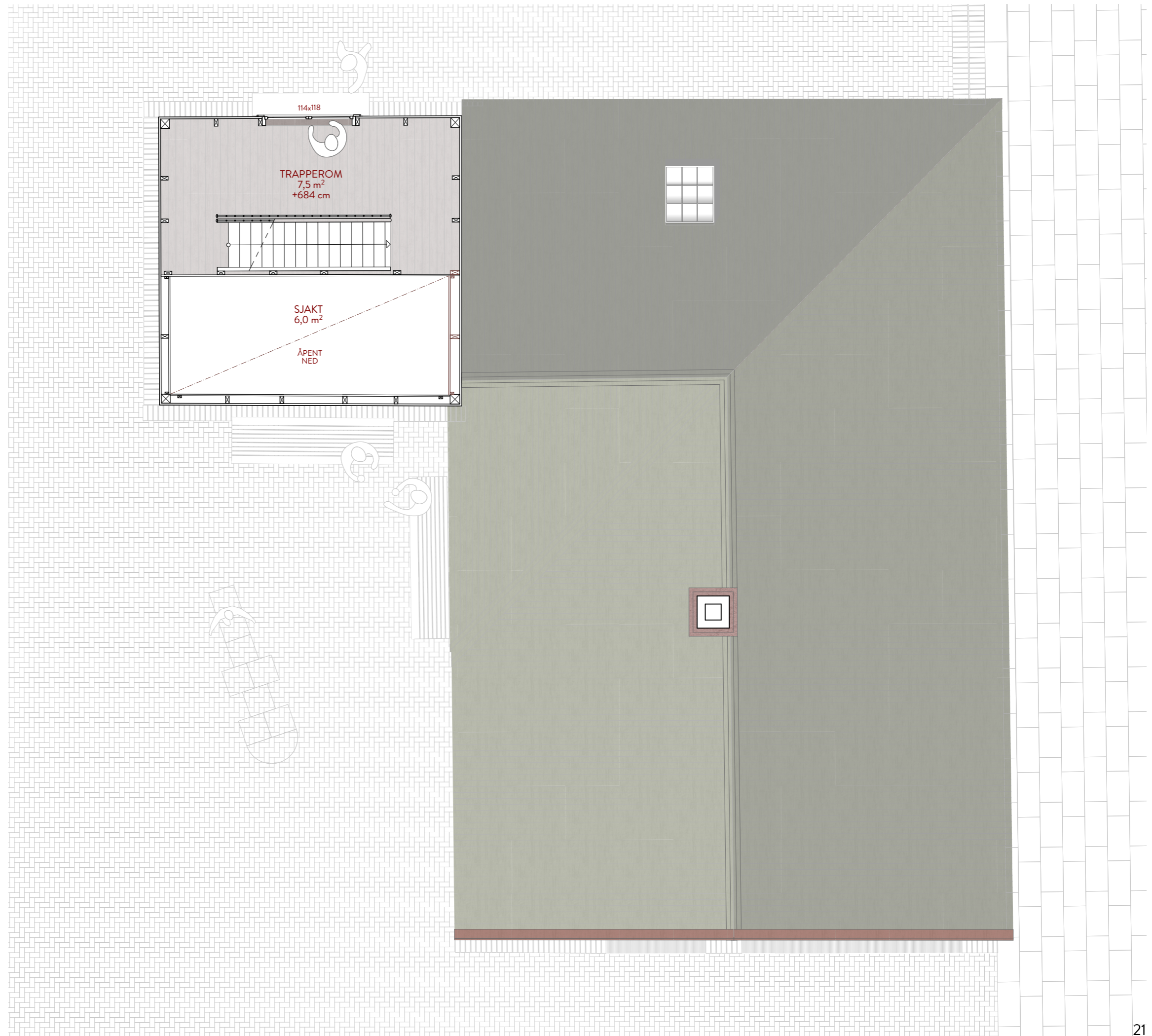

TREDJE ETASJE

BRA:	7,5 kvm
Antall rom:	1
Antall dører/porter:	0
Antall vinduer:	1
Etasjehøyde:	3,3 m

Tredje etasje er den øverste etasjen på tårnet slik det står i dag. Rommet deler samme oppbygning og struktur som etasjene under i tårnet. Trapperommet er svært kompakt og trappen er veldig bratt. Før var det heller ikke benyttet rekkverk eller tilsvarende som fallsikring, så ferdsel opp til toppen var ikke uten risiko. Dersom tårnet skal benyttes som utsiktspunkt, er det viktig at man tilfører et godt og stødig rekkverk.

Nye tilførelser har rød strek/skravur.

FJERDE ETASJE

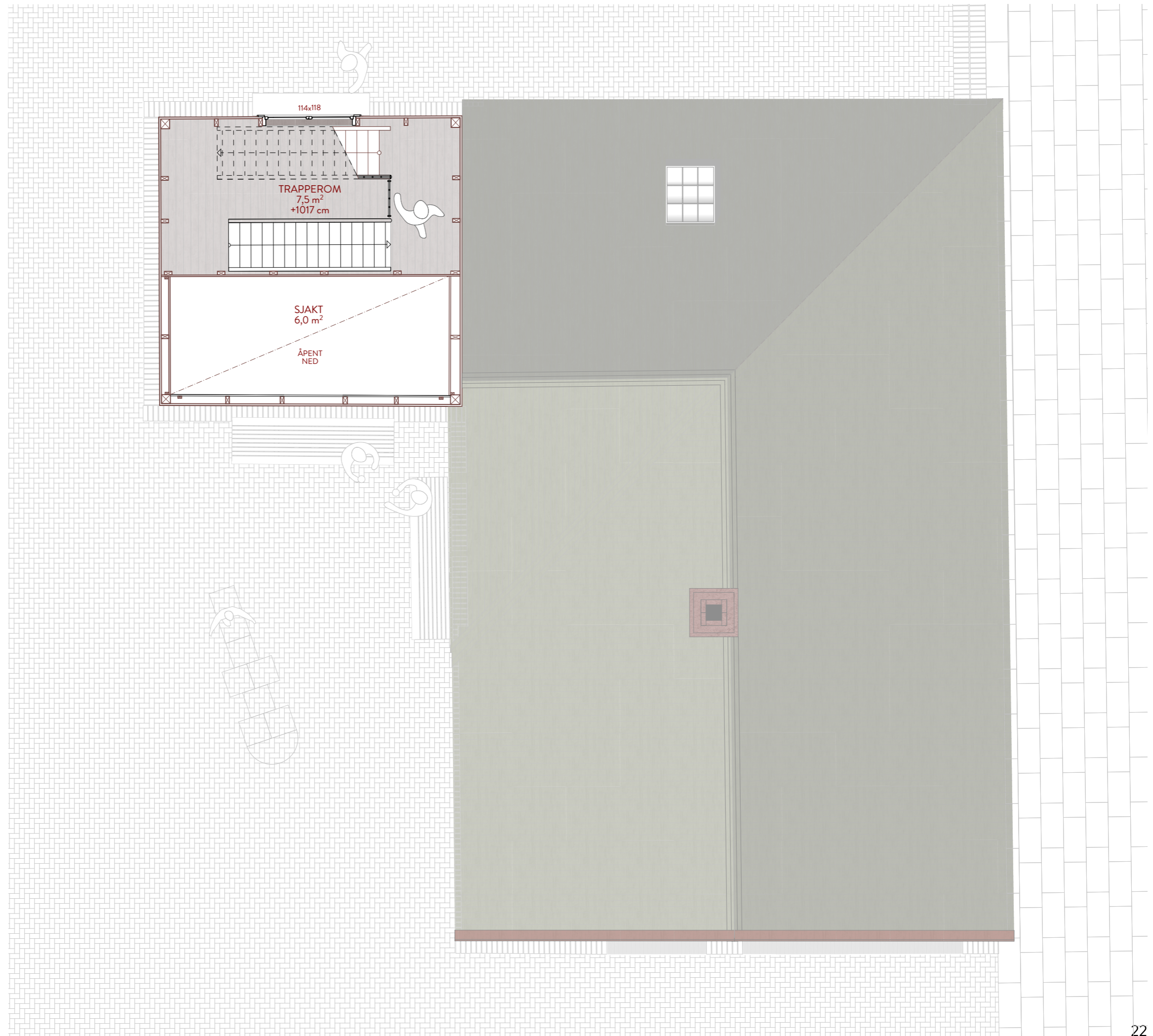

« 17. mai feiring på Torvet en gang på 50-tallet. Fotoet er tatt fra slangetårnet som på dette tidspunktet var nyoppført. Utsikten er trolig fra 3. eller 4. etasje.

Fotograf ukjent. Utlånt av Magnar Solbakk.

BRA:	7,5 kvm
Antall rom:	1
Antall dører/porter:	0
Antall vinduer:	1
Etasjehøyde:	3,3 m

I fjerde etasje står trappen som går videre opp til femte inntil ytterveggen og vinduet. På denne måten fikk man plass til en plattform i etasjen over foran sjakten. Plassen trengte man for å kunne stå stødig når man hektet de våte brannslangene fra trinsa og over på trestykket som stakk ut i sjakten.

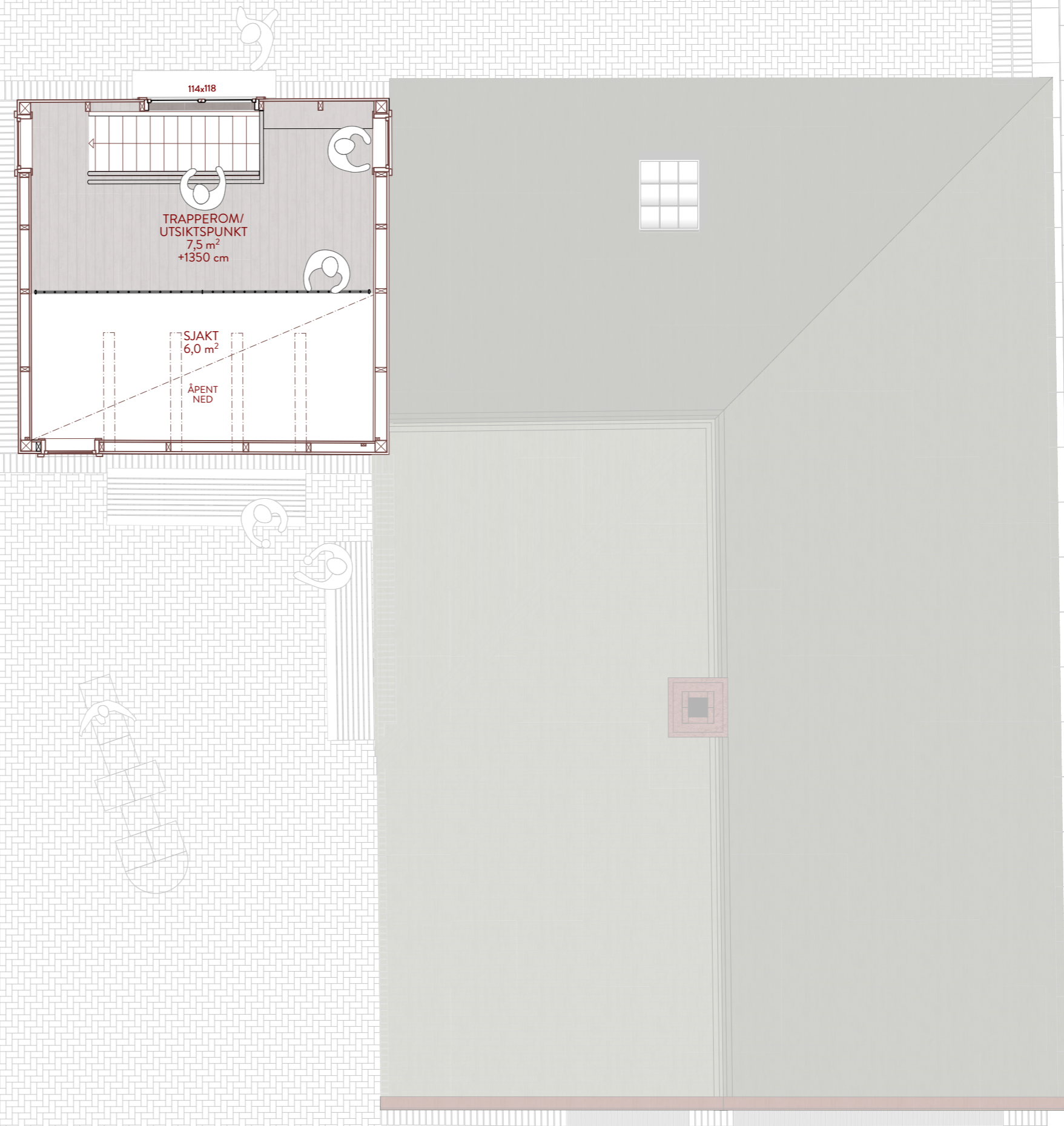

FEMTE ETASJE

BRA:	7,5 kvm
Antall rom:	1
Antall dører/porter:	0
Antall vinduer:	4
Etasjehøyde:	4,1 m

På toppen befinner man seg 15,8 moh., en høyde som gir god utsikt utover landskapet. Opprinnelige hadde dette rommet bare ett vindu i nord, men eldre tegninger viser at det var vurdert å etablere vinduer på de andre sidene også. I en sånn høyde vil det være hensiktsmessig og ikke minst utrolig flott å skue ut i alle fire himmelretninger. Disse vinduene vil være halve formatet av de originale vinduene i nord. Hensikten er å minske interferensen mot det opprinnelige arkitektoniske uttrykket, og heller underordne seg det opprinnelige med en varriant som "harmonerer". Fra innsiden vil mindre vinduer også fungere som rammer til noen helt spektakulære motiver, altså trolske fjell og øyer. Det er hva du ser gjennom vinduet som betyr noe, ikke høyden.

Høyden får man likevel kjenne godt på kroppen idet man titter ned brannslangesjakten som går hele veien ned til betongdekket i nederste etasje. Selve sjakten vil være en god historieforteller for den aktiviteten som forgikk på innsiden før i tiden. Tilsvarende anlegg for å hekte på brannslanger bør monteres under tilbakeføringen. Disse kan benyttes til å stille ut eksemplarer av gamle lin-slanger. En annen mulighet er at sjakten kan være et unikt rom til å drive med vertikal kunst.

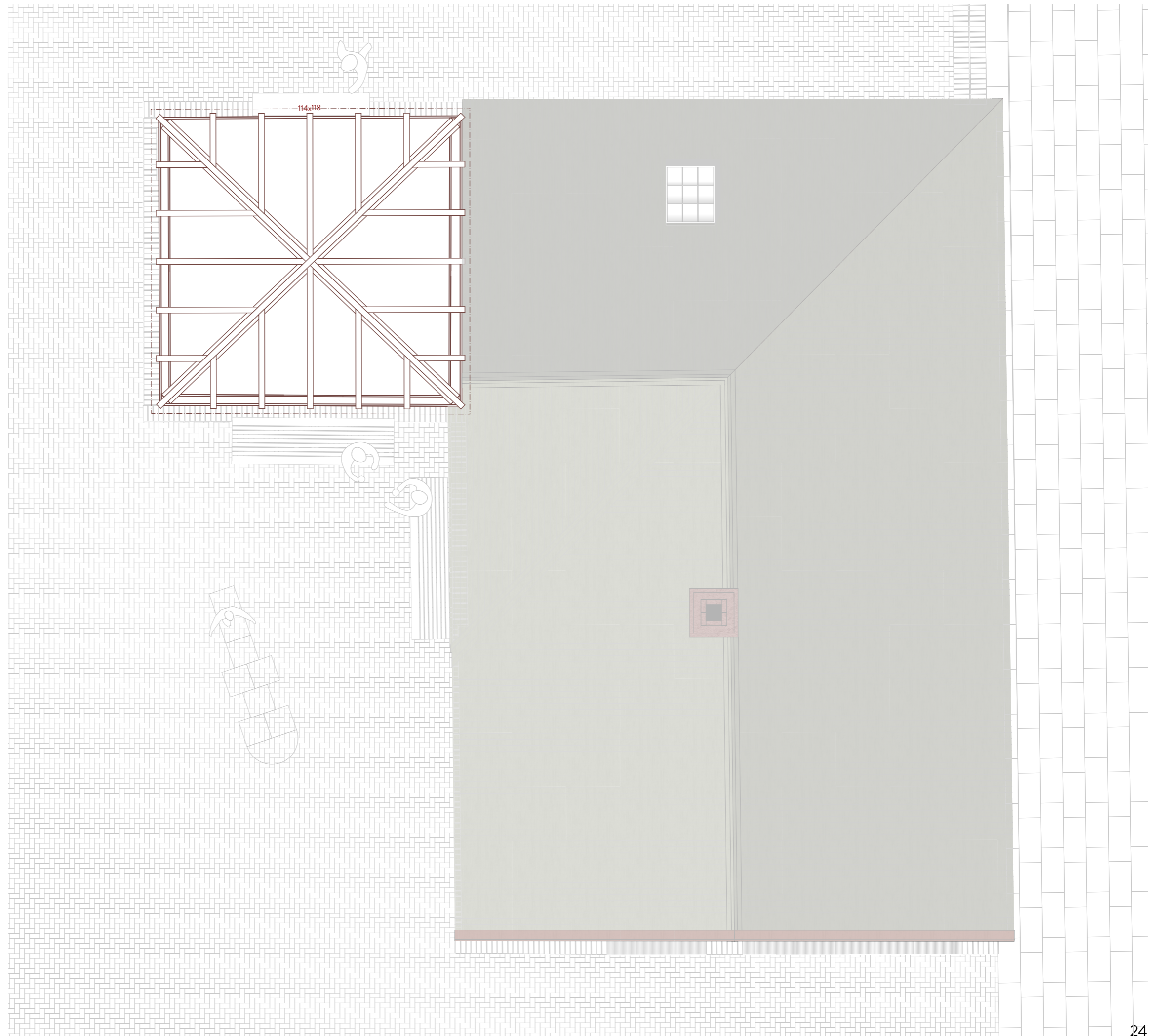
TAKPLAN: KONSTRUKSJON

Opprinnelig var taket på slangetårnet flatt, med takutstikk på rundt 40 cm (ifølge tidligere tegninger). Dette skaper en fin horisontal avslutning på et svært vertikalt bygg. Til tross ser det ut til at taktypen har fungert veldig dårlig for tårnet. Selv om tårnet ble bygd 1951, tok det bare 26 år før man måtte rive tårnet sine to øverste etasjer pga. råteskadene som følge av kraftige lekkasjer i taket. Et flatt tak, samt voldsomt takutstikk, er en dårlig forutsetning å bygge videre på i tilbakeføringen av slangetårnet. Selv om takflaten ikke er så stor, gjør høyden det vanskelig å klatre opp for å inspisere. Dette kan være spesielt skummelt på vinterstid, dersom nedløp skulle fryse og lage et basseng på toppen av taket. Spørsmålet er: Kan man endre takkonstruksjonen uten at det går på bekostning av det særegne arkitektoniske uttrykket?

I dag har taket et slakt saltak (omkring 12-15 grader), men denne formen gir ikke tårnet den horisontale avslutningen som det opprinnelig hadde. Hvis man ser på enkelte slangetårn i Sverige, så er noen av dem konstruert med såkalt "pyramidetak". Formen gjør at taket kan ha en tilsvarende helning på 15 grader uten at det vil ses fra bakkeplan. Videre kan et kraftig takutstikk skiftes ut med en fin takrenne, dermed vil man fra bakkeplan kunne se et horisontalt bånd som markerer avslutningen på den vertikale strukturen. Min vurdering er at en slik takform vil være det mest gunstige, enkleste å konstruere, og det peneste. I tegningen til høyre ser man hvordan man kan konstruere et slikt tak. Prinsippet er bortimot identisk med valmet tak. Hovedbæringen skjer via to gradsperrer fra hvert hjørnet av bygningen, disse låses med hjelp av doble hanebjelker. Skiftesperrene ligger 45 grader på gradsperrene. Troa festes rett på sperrene. I og med at takflaten er såpass liten, hadde det vært ekstra fint og holdbart å tekke taket med kobber, samt renner og nedløp. Den varme fargetonen til kobber spiller godt på lag med den opprinnelige rødfargen. Et slikt tak vil kunne ha en særdeles fin patinering, og dersom det blir grønt av irr får man en fargetone som passer godt sammen med det grønne bølgeblikketak på murbygningen.

Takkonstruksjonsplan
1:50 i A3

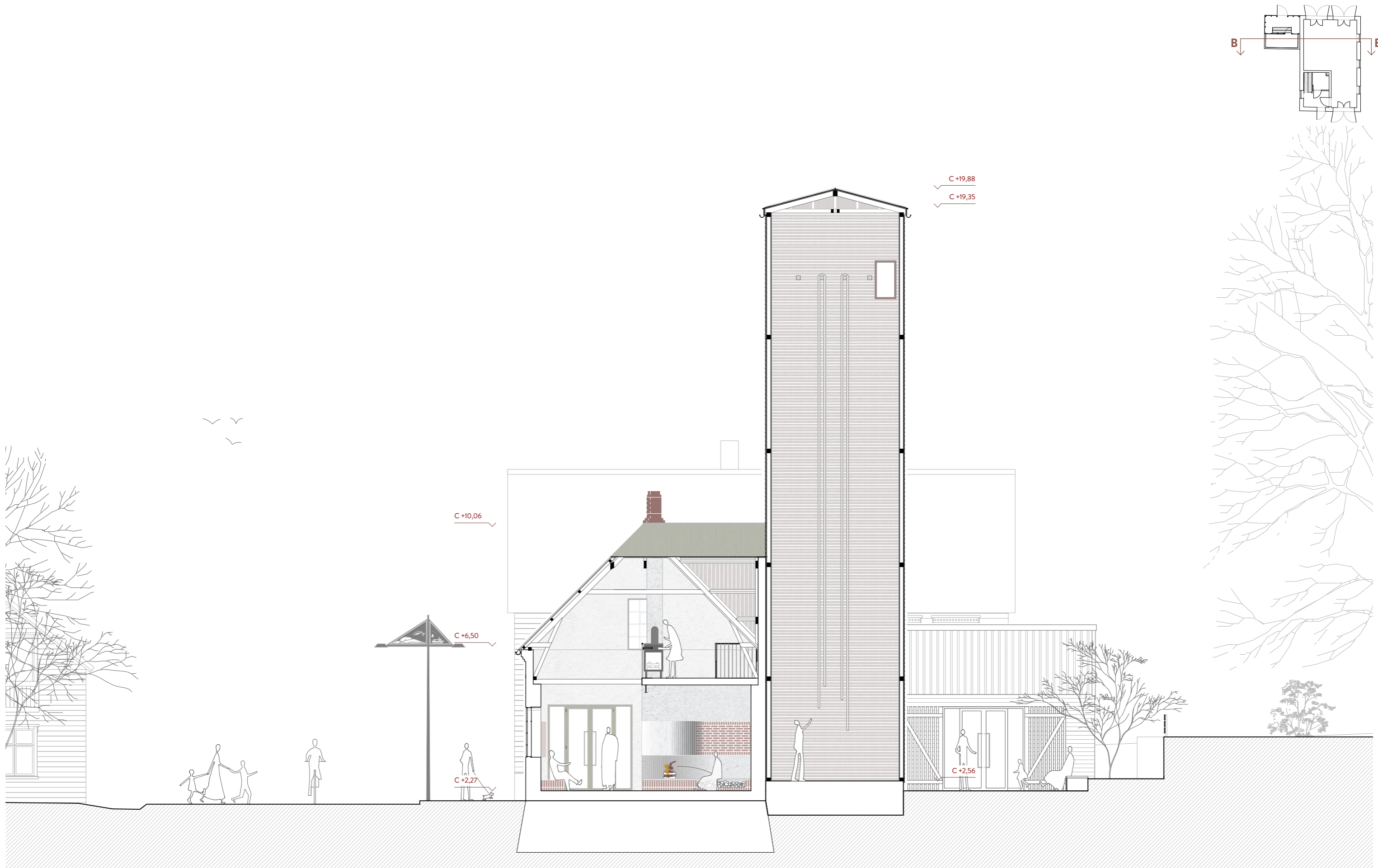
0 0,5 2,5m

Fasade nord
1:100 i A3

0 1 5m

Snitt B-B
1:100 i A3

0 1 5m

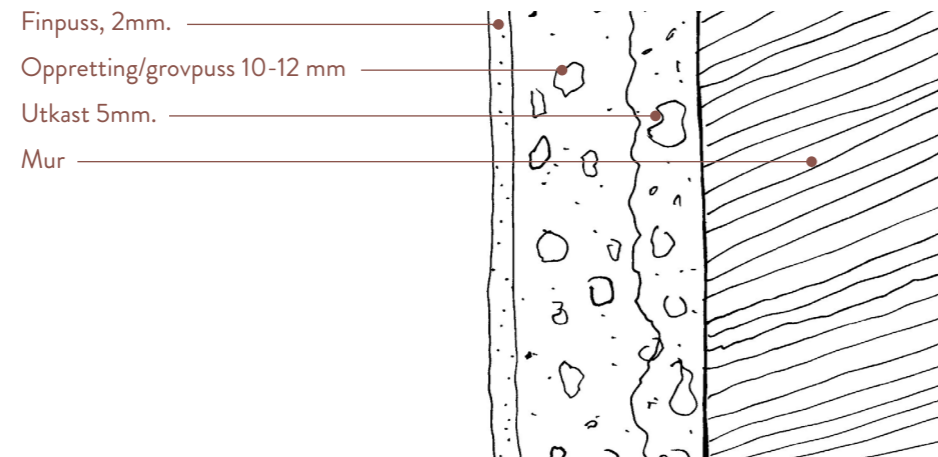
NY PUSS GODT GAMMELT PRINSIPP

Murbygningen har de siste årene fått en fasade som er preget av mangel på vedlikehold. Pussen har fått store sprekker og har krakelert på flere steder i bygningen, spesielt på sørgavl. Årsaken ser ut til å være frostsprengning, som følge av en kombinasjon av manglende vedlikehold og feil materialbruk.

Det kan se ut til at det benyttet sterk (sementholdig) puss i fasaden. Dette bidrar til å gjøre overflaten mindre fleksibel og tett, slik at vann som kommer inn ikke kommer ut. Dette vil føre til at den sprenger puss og tegl når det blir frost, flere sprekker vil dannes og mer vann vil komme inn. Slik har det eskalert til det resultatet vi ser i dag. I tillegg ser det ut til at det er brukt en tett maling rett på pussen, noe

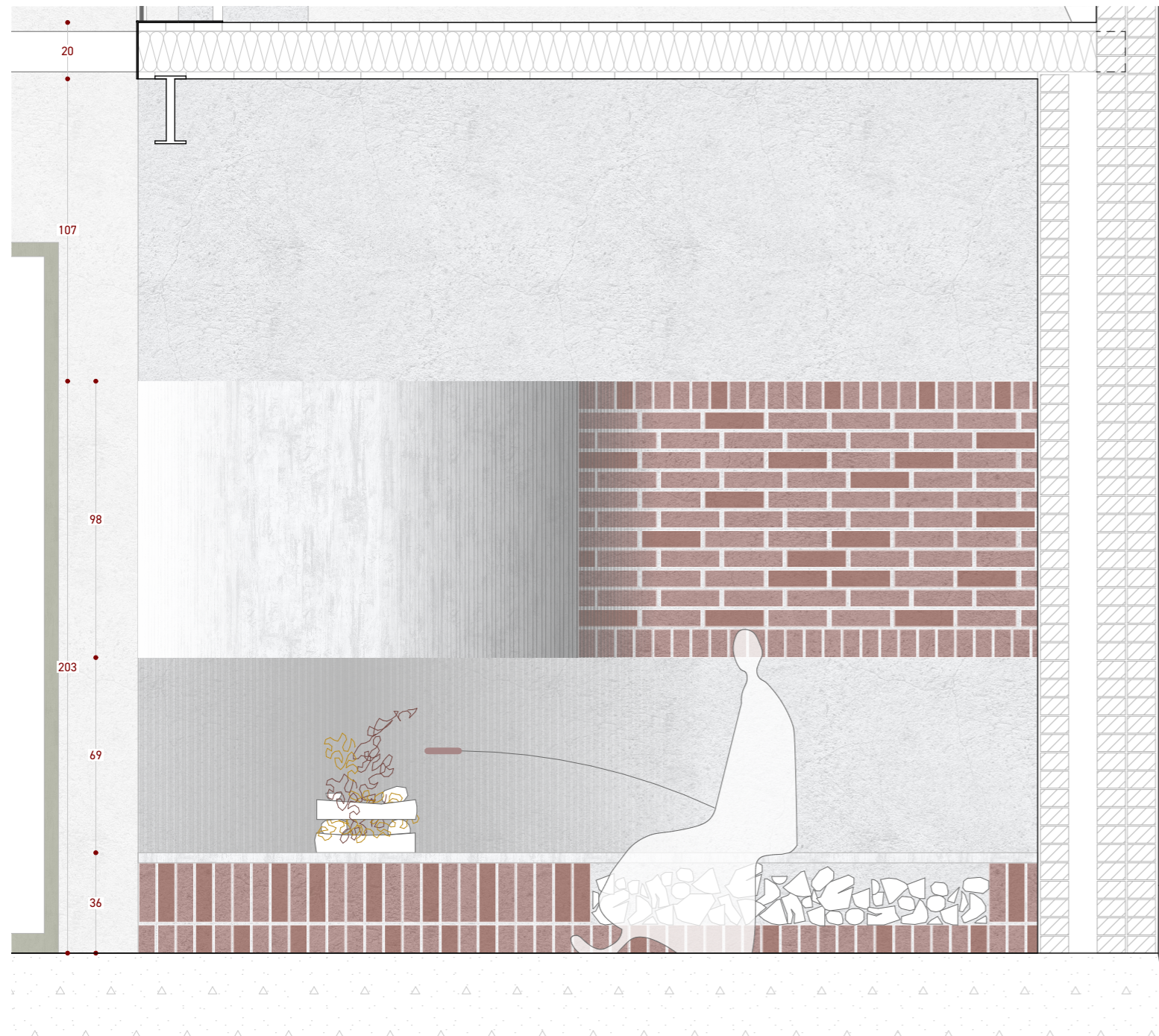
som vil bidra til å forverre situasjonen.

Siden pussen er så viktig for brannstasjonens arkitektoniske uttrykk er det viktig at brannstasjonen får utbedret overflatene sine. Det neste skrittet vil være å fjerne den eksisterende overflaten å skifte den ut med en ny og fleksibel en. Denne bør være kalkbasert og difusjonsåpen. På denne måten vil vann som trenger inn bli ledet ut igjen etterpå. Når det er gjort bør den males med kalkvann med rødt fargepigment. Brannstasjonen vil se lik ut som før, men den bør ha bedre utgangspunkt til å tåle værpåkjenningene. Tegningen under er en anvisning basert på anbefalinger fra Fortidsminneforeningens "Gode råd om mur og puss", skrevet av Paul J. Neubert.

»
Sørgavl slik den ser ut i dag.
Murveggen lider kraftig av problemer som skyldes fukt og frostsprengning.

Foto: Tom-Reidar Thomasli

Detalj peis
1:20 i A3

0 0,2 1,0m

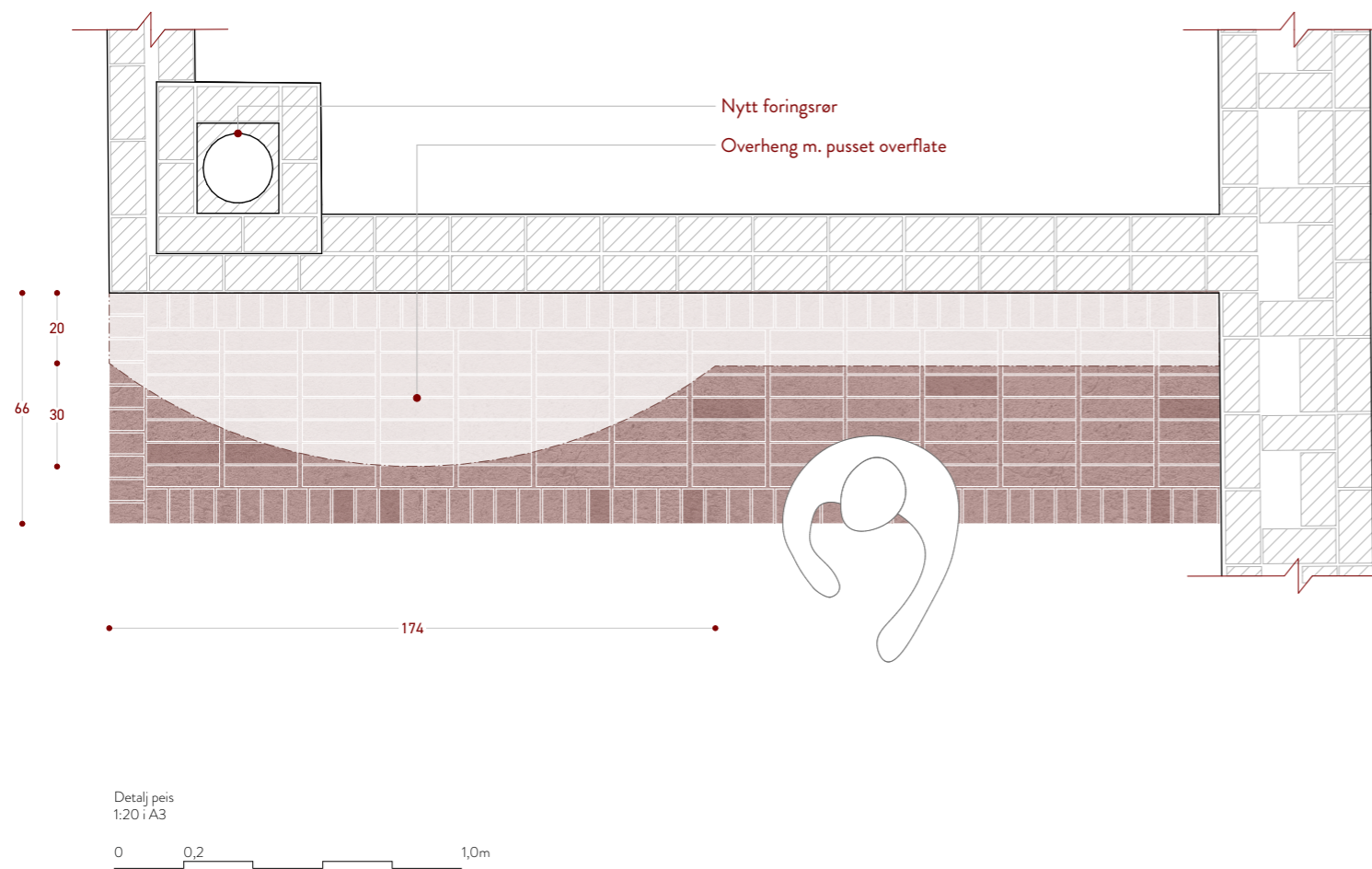
NYTT ILDSTED NYTT HJERTE

En sentral problemstilling når det kommer til transformasjon av eldre bygninger, spesielt murbygninger, er hva gjør man dersom man endrer bygningens klimatiske rammer og forutsetninger? Brannstasjonen har alltid vært en kald og uisolert garasje. Den har til og med vært så kald at selv brannbilene hadde vanskeligheter for å starte på vinterstid. Noe må åpenbart gjøres for at brannstasjonen skal kunne bli et nytt møtested i byen.

Faren med å isolere og "tette" igjen bygningen for å bedre innklimaet, er at man endrer de klimatiske rammene som bygningen har. Å flytte nullpunktet i ytterveggen har i flere tilfeller ført til at eldre bygninger tar skade som følge av fukt og frostsprengning. Dette er et problem som bygningen allerede sliter kraftig med (jf. tilstandsvurdering i registreringsrapporten). Bygningen skal derfor ikke tettes, men det skal

heller gjøres grep for å holde den luftig difusjonsåpen, i tråd med bygningens egne premisser. Et nytt ildsted skal sørge for å varme og blåse liv i den gamle brannbilgarasjen!

For å redusere antall inngrep i bygningen, vil det nye ildstedet integreres med murveggen i midten av garasjen, og koble seg på eksisterende pipeløp. Ildstedet får en flott og synlig henvendelse ut mot Torvet. Ildsted har en unik egenskap til å lune opp og skape intimitet i kalde og røffe omgivelser, og fungerer utmerket som interaksjonspåskudd. Grepet legger opp til at bygningen kan holde på sin enkle men spesielle industrifølelse samtidig som at det oppleves lunt. Peisen skal kunne fyres ved behov, enten for stemningens skyld en sommernatt, eller for å varme hendene etter å ha vært ute på julemarkedet utenfor.

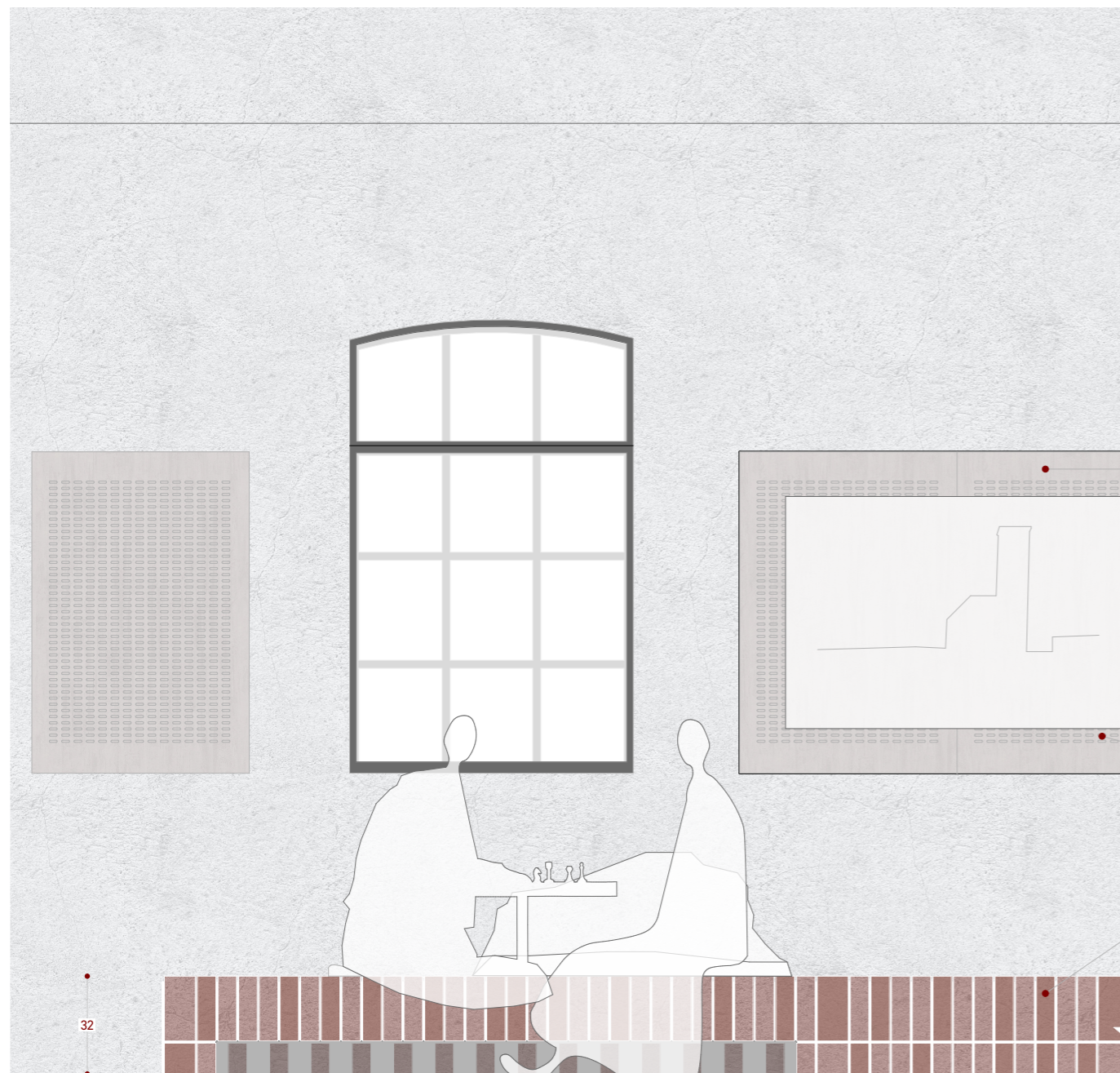
NYTT ILDSTED NYTT HJERTE

En sentral problemstilling når det kommer til transformasjon av eldre bygninger, spesielt murbygninger, er hva gjør man dersom man endrer bygningens klimatiske rammer og forutsetninger? Brannstasjonen har alltid vært en kald og uisolert garasje. Den har til og med vært så kald at selv brannbilene hadde vanskeligheter for å starte på vinterstid. Noe må åpenbart gjøres for at brannstasjonen skal kunne bli et nytt møtested i byen.

Faren med å isolere og "tette" igjen bygningen for å bedre inneklimate, er at man endrer de klimatiske rammene som bygningen har. Å flytte nullpunktet i ytterveggen har i flere tilfeller ført til at eldre bygninger tar skade som følge av fukt og frostsprengning. Dette er et problem som bygningen allerede sliter kraftig med (jf. tilstandsvurdering i registreringsrapporten). Bygningen skal derfor ikke tettes, men det skal

heller gjøres grep for å holde den luftig difusjonsåpen, i tråd med bygningens egne premisser. Et nytt ildsted skal sørge for å varme og blåse liv i den gamle brannbilgarasjen!

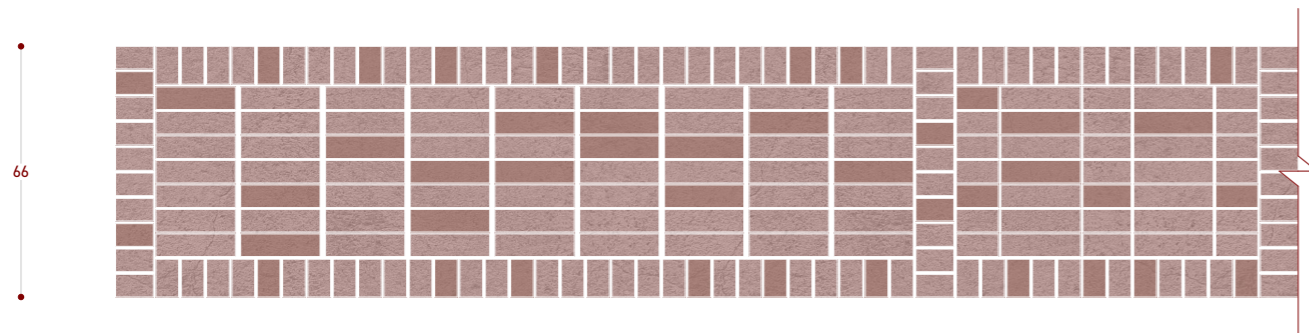
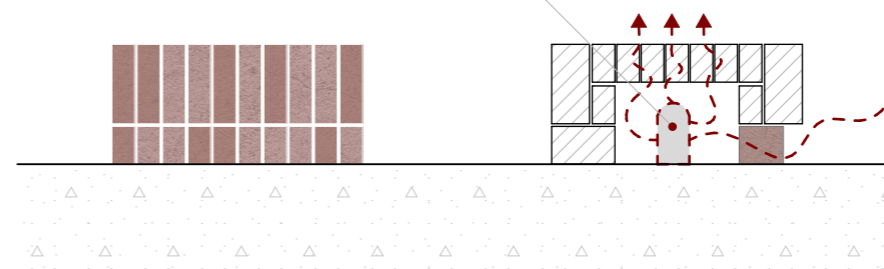
For å redusere antall inngrep i bygningen, vil det nye ildstedet integreres med murveggen i midten av garasjen, og koble seg på eksisterende pipeløp. Ildstedet får en flott og synlig henvendelse ut mot Torvet. Ildsted har en unik egenskap til å lune opp og skape intimitet i kalde og røffe omgivelser, og fungerer utmerket som interaksjonspåskudd. Grepet legger opp til at bygningen kan holde på sin enkle men spesielle industrifølelse samtidig som at det oppleves lunt. Peisen skal kunne fyres ved behov, enten for stemningens skyld en sommernatt, eller for å varme hendene etter å ha vært ute på julemarkedet utenfor.

Fastmonterte skap til oppbevaring og veggoppheng.

Perforerte kryssfinerplater. Hullene kan benyttes til å feste kroker og oppheng.

Benker i tegl m. innebygd varme. Kirkebenkarmatur

Detalj tegl-benk
1:20 i A3

0 0,2 1,0m

222

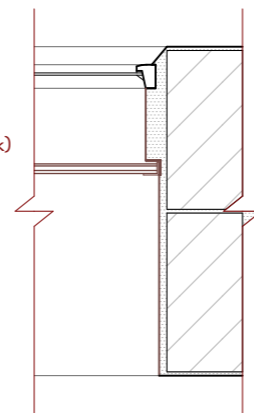
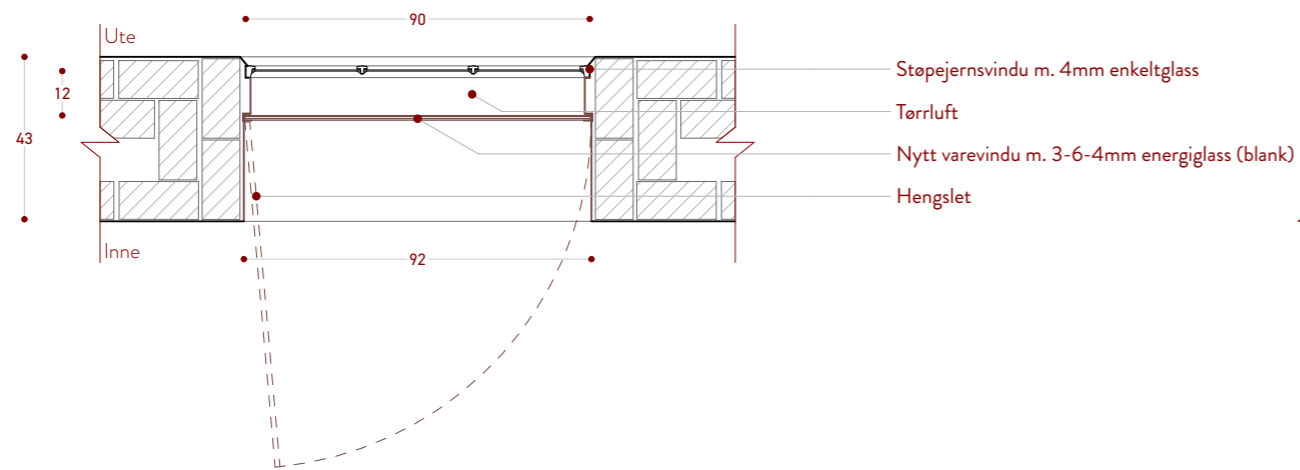
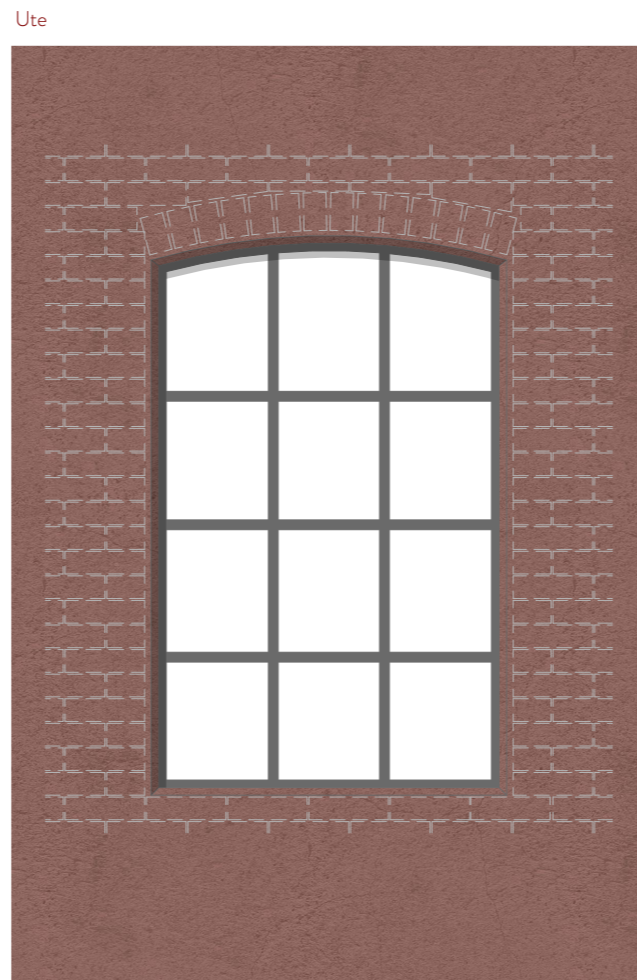
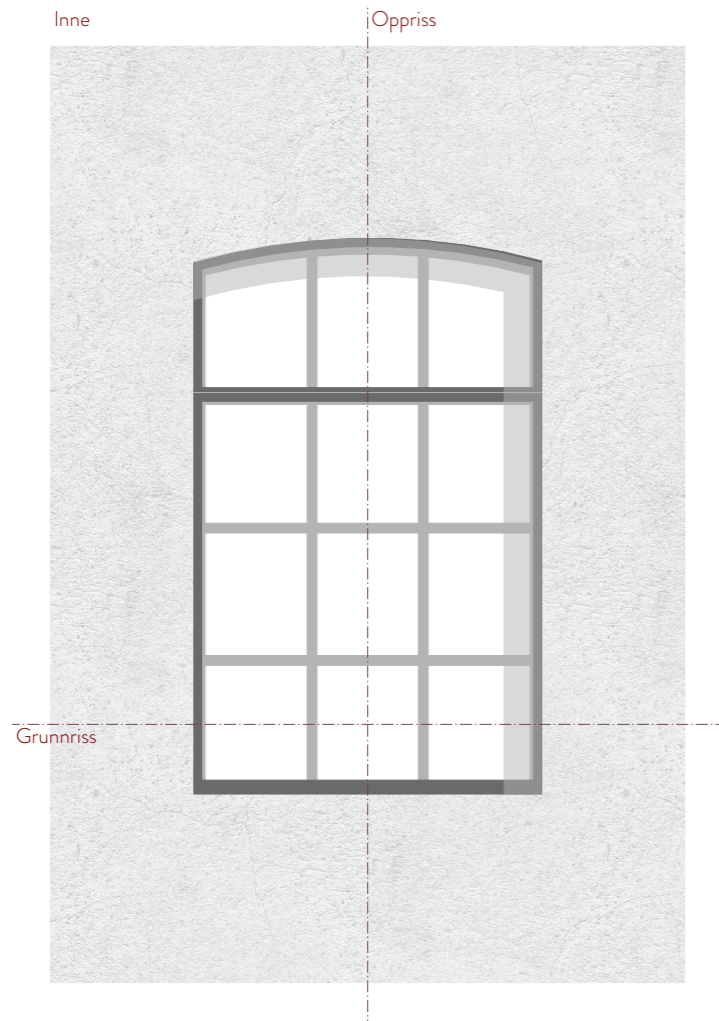
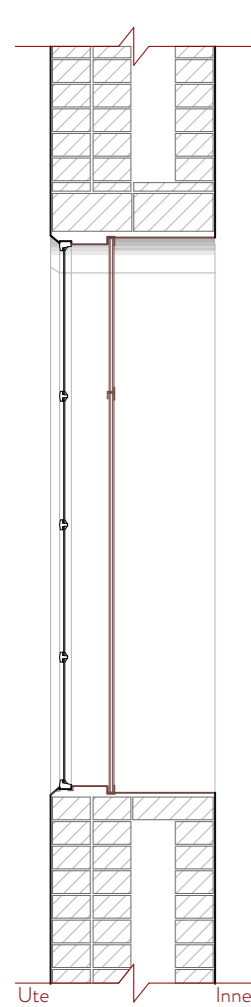
80

INNSENDIG MØBLERING

For at brannstasjonen skal bli en god møteplass er det viktig å ha et fint sted å sitte. Når det er begrenset med plass som i brannbilgarasjen kan det være lurt at møblene du sitter på kan brukes til ulike ting. Jeg foreslår at man etablerer benker i tegl langs langveggene, da det er et møbel som lett kan anvendes til ulike ting. Langs vegg vil man kunne se ut av portene og ut mot Torvet eller gårdsrommet i sør. De som sitter på nordenden får også en fin henvendelse mot ildstedet. Benkene er lave og dype for å skape en tilbaketrent sittingsituasjon. Dybden gjør også at man kan sette fra seg og stille ut større ting inntil vegg som bilder/malerier, skulpturer eller kasser.

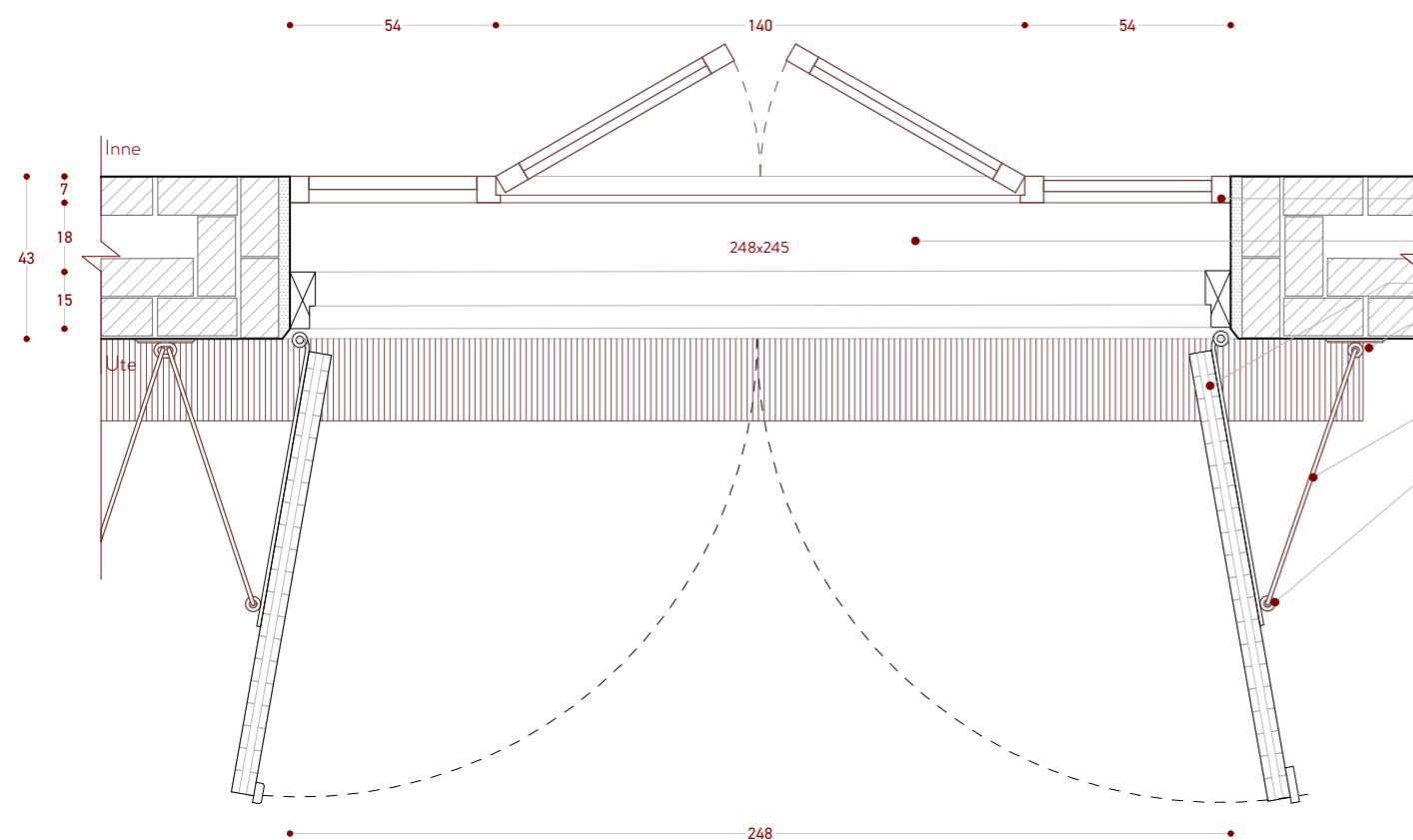
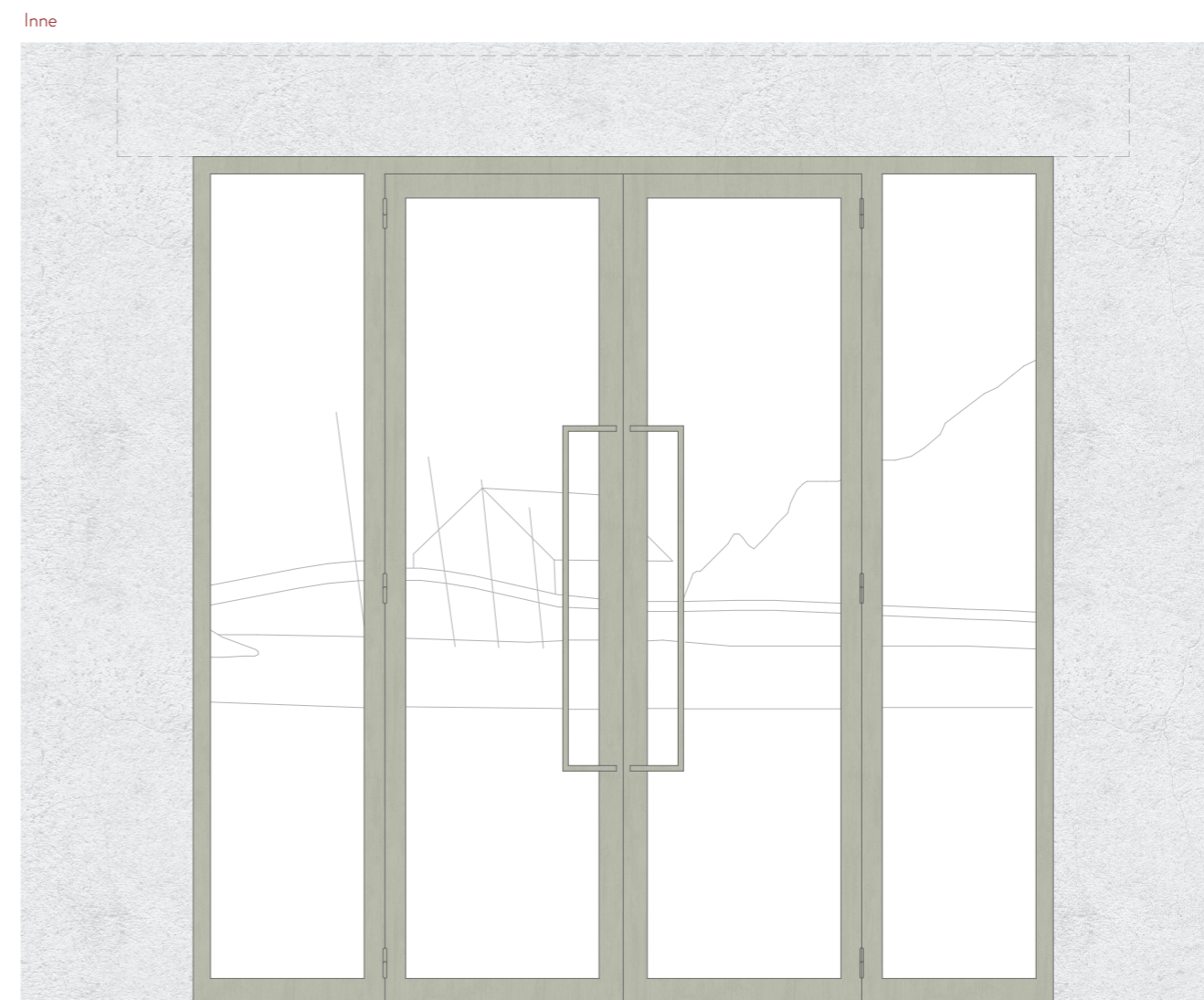
I tillegg til vedfyring er det fornuftig å ha innlagt varme som sørger for å holde på en minimumstemperatur inni bygget. Det vil være plassbesparende å legge disse inn i benkene. Dette vil også gjøre at man har det varmt og godt der man sitter.

Det kan være vanskelig å henge opp malerier, bilder, plakater el. rett på en pusset murvegg. En løsning på problemet er å montere smale skap på vegg med dører av finerplater. Disse er perforerte slik at man kan feste kroker el. på dørbladet. Benytter man bolt og mutter kan man raskt endre oppsett ved behov. Skapdøren svinger ut og gjør det lett å stramme til med mutter på baksiden. Skapet benyttes i tillegg som lagringsplass, bl.a. for skinnfeller av sau/reinsdyr som kan plasseres på teglbenkene for å lune opp brannbilgarasjen og varme baken.

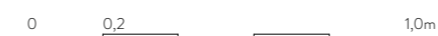
VINDUER I MURBYGNINGEN

De buede og slanke støpejernsvinduene i murbygningen er på mange måter selve smykket til brannstasjonen. Disse er i dag i dårlig stand og gjemt bak plater, og bør derfor repareres og settes tilbake slik de var. Et sett med varevinduer etableres for å redusere kuldebro. Det er viktig at disse kan åpnes slik at vinduene kan vaskes ved behov. Varevinduet må ha et eget dedikert åpningfelt nederst da bueformen gjør at den ikke kan slå utover i full høyde.

- Nytt glassfelt m. doble innadslående dører, nytt klimaskille.
- Veggtykkelsen gir delvis overdekket inngangsparti.
- Originale kjøreporter repareres/restaureres
- Brakett i støpejern for krok.
- Støpejernskrok.
- Jernring sveises på opprinnelig hengsel.

Detalj kjøreporter m. nye varedører.
1:20 i A3

KJØREPORTER

For å skape en tydeligere forbindelse mellom Torvet og brannstasjonen etableres det nye varedører med glassfelt innenfor de eksisterende kjøreportene i tre. Disse vil fungere bedre som klimaskille enn treportene, samt gjøre det mulig å skue utover plassen fra innsiden. For å kunne låse treportene er det viktig at de nye dørene slår innover i rommet. Ved å trekke glassfeltet helt inn i vegglivet får man en naturlig overdekning ved inngangspartiet. Kjøreportene holdes åpne i sommerfuglposisjon ved hjelp stenger i støpejern som forankres i vegg.

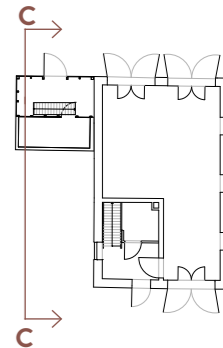

TILBAKEFØRING AV SLANGETÅRNET

Brannstasjonen har siden 80-tallet manglet sine siste to etasjer av slangetårnet. En gang i tiden ruvet dette tårnet nesten 18 meter opp i luften blant lave trehus. Selv i dag ville tårnets slanke og høye kropp være et tydelig landemerke i byen. Høyden var helt nødvendig for å kunne tørke og ta vare på de dyrebare brannslangene etter bruk. Brannmennene måtte legge høydeskrekken til side da de tok seg opp de bratte trappene for å hekte brannslangene på tørk øverst i sjakten. En tilbakeføring av slangetårnet sin opprinnelige høyde vil være en unik mulighet til å få kjenne denne historien på kroppen, i tillegg til å ta innover seg den fantastiske utsikten som venter deg på toppen.

Fasade vest
1:100 i A3

0 1 5m

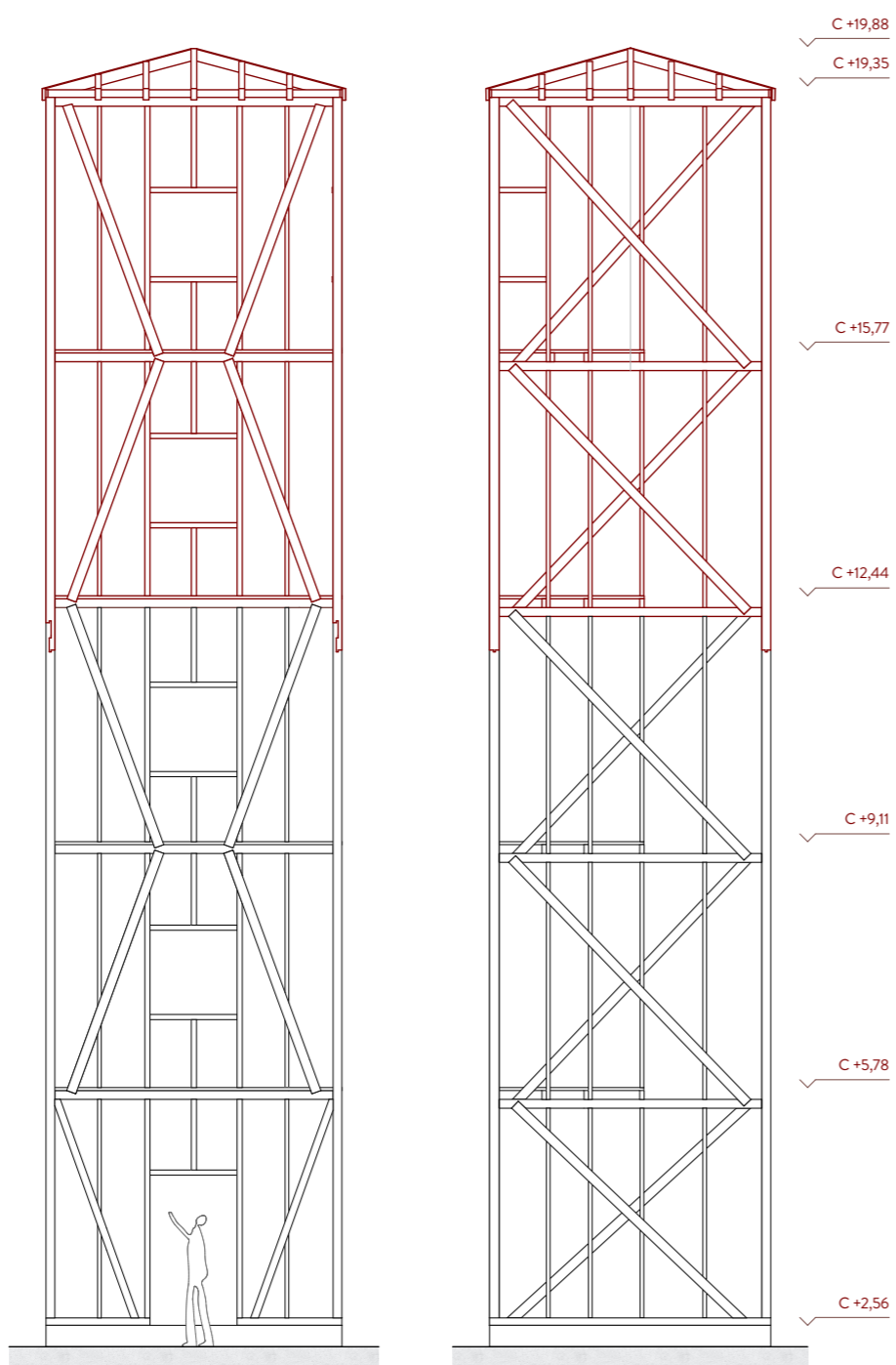
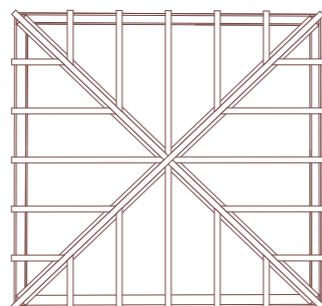

TILBAKEFØRING AV SLANGETÅRNET

Brannstasjonen har siden 80-tallet manglet sine siste to etasjer av slangetårnet. En gang i tiden ruvet dette tårnet nesten 18 meter opp i luften blant lave trehus. Selv i dag ville tårnets slanke og høye kropp være et tydelig landemerke i byen. Høyden var helt nødvendig for å kunne tørke og ta vare på de dyrebare brannslangene etter bruk. Brannmennene måtte legge høydeskrekken til side da de tok seg opp de bratte trappene for å hekte brannslangene på tørk øverst i sjakten. En tilbakeføring av slangetårnet sin opprinnelige høyde vil være en unik mulighet til å få kjenne denne historien på kroppen, i tillegg til å ta innover seg den fantastiske utsikten som venter deg på toppen.

Snitt C-C
1:100 i A3

0 1 5m

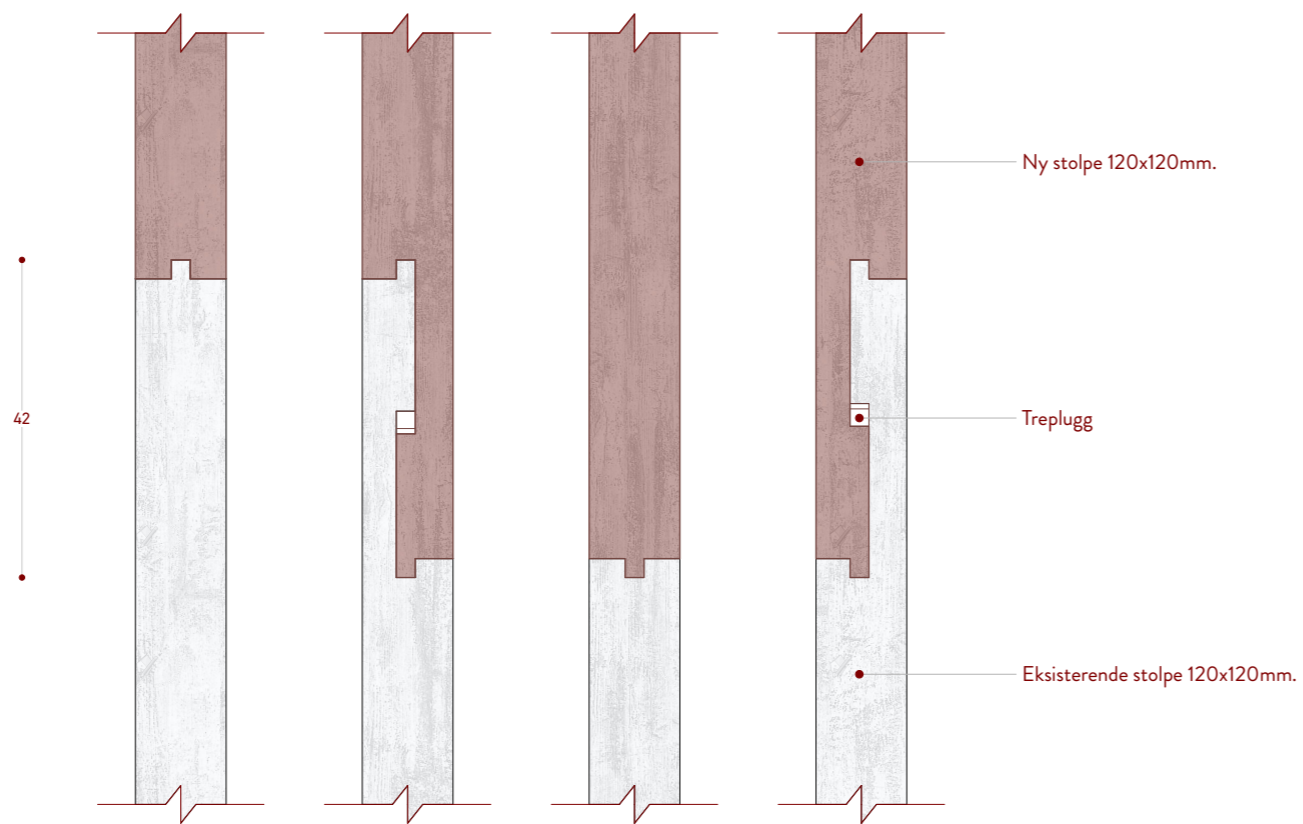

SÅ TRO SOM MULIG

En viktig men vanskelig problemstilling er hva skal man gjøre dersom man tilbakefører noe som ikke lenger eksisterer? Vil tårnet være autentisk dersom det blir gjort en tro kopi? Skal man benytte situasjonen til å lage en ny og moderne tolkning av tårnet?

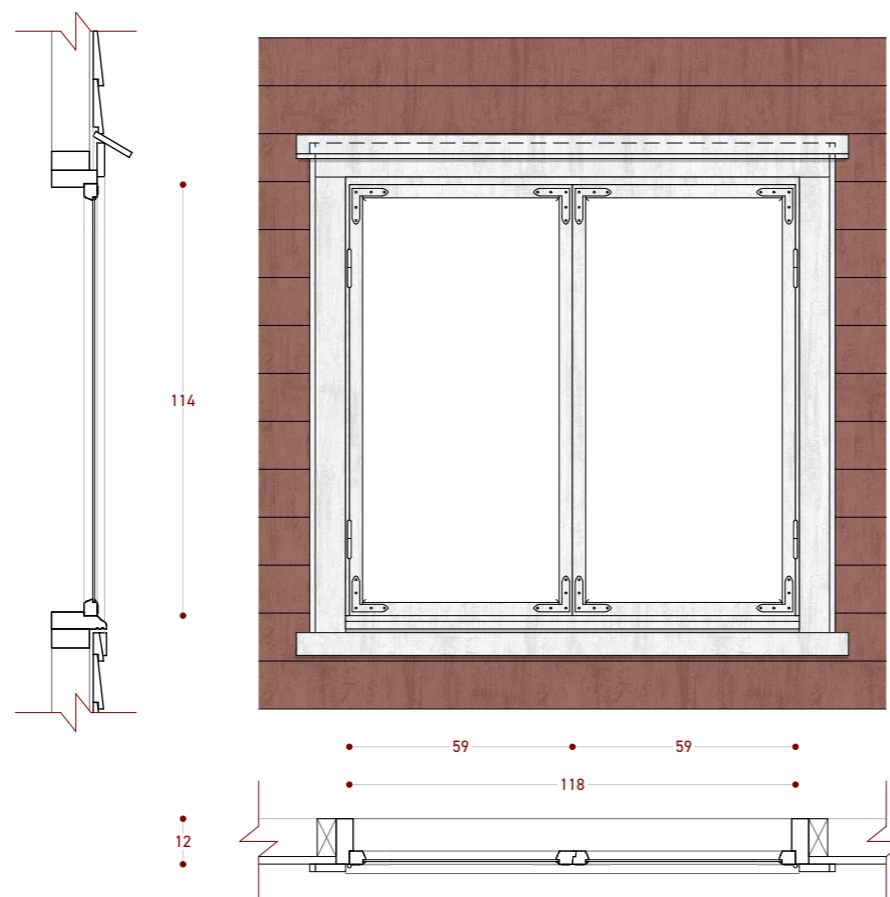
I dette prosjektet har jeg fått testet ut ulike tilnærminger til denne problemstillingen, og jeg valgte meg ut et konsept som har som mål å bygge under de verneverdiene bygningen har (besluttet ut fra verdivurderingen). Tilnærmingen handler om å tilbakeføre tårnet (så godt det lar seg gjøre) tilbake til slik den opprinnelig så ut, men tillate nye tilpassinger dersom det er strukturer som kan evt. skade bygningen eller skape en merverdi. Slangetårn av denne typen er i seg selv et viktig og sjeldent stykke kulturminne her til lands og bør derfor behandles med omhu.

Det fins dessverre ikke nok presise tegningsgrunnlag eller foto fra innsiden av tårnet til å kunne gjøre en tro kopi av det opprinnelige slangetårnet. Jeg har derfor måttet basere tilbakeføringen på bygningsarkeologiske spor, tolkning av enkle 1:50 tegninger, samt gjøre noen kvalifiserte gjetninger. Jeg hadde et intervju med tidligere brannmester på bygget, og hans skildringer av tårnet har vært svært nyttige til å avklare hvordan det har sett ut. Totalt sett er jeg sikker på at man skal kunne få til en tilbakeføring som representerer bygningens integritet på en god måte.

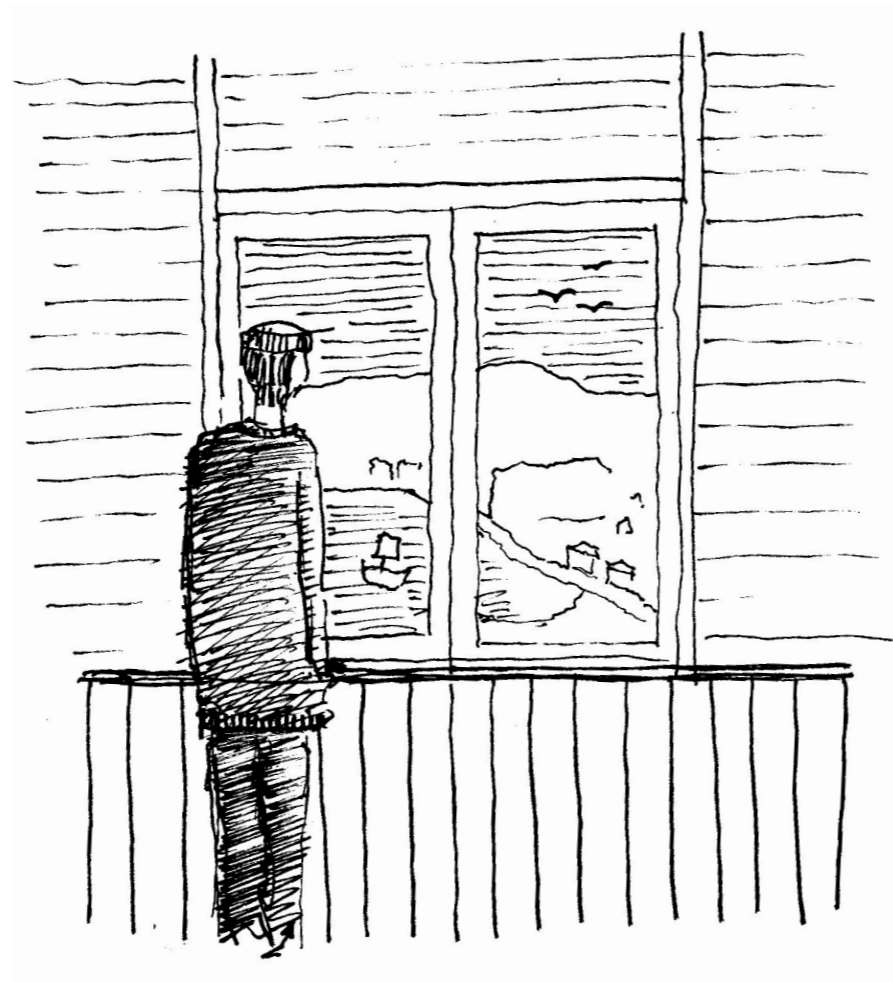
MØTE MED DET GAMLE

Slangetårnets bæring skjer i hovedsak i de fire stolpene i hvert hjørne av bygget. Disse er skjøtet med franske låser (alminnelig lås), som er en treforbindelse som ble brukt dersom konstruksjonsdelen skulle ta opp strekk-, trykk- og sidekrefter. (Frøstrup 1999, s. 81). Den samme skjøten skal benyttes i overgangen med de to tilbakeførte etasjene. I og med at konstruksjonen er synlig i trapperommet har det mye å si for den arkitektoniske helheten at forbindelsene er gjort på tradisjonelt vis.

OPPRINNELIGE VINDUER

Under reparasjonsarbeidet med slangetårnet i vinter ble det valgt å bytte ut de originale toramsvinduene med nye moderne vinduer av ulik type. De opprinnelige hadde knuste glass, men var i ellers grei forfatning, og kan trolig enkelt restaureres tilbake til slik de var. De gamle ble derfor tatt vare på og sendt på lager. Utrolig nok lå fremdeles vinduene fra 4. og 5. etasje fremdeles igjen i slangetårnet. Disse ble også sendt på lager. Dvs. at det er faktisk mulig å tilbakeføre slangetårnet til opprinnelig høyde med komplett sett med originale vinduer! Dette vil bidra til å styrke autentisiteten av bygget, samt gjenopprette det elegante utseende til tårnet som dessverre ble endret under reparasjonen i vinter.

MØTE MED LANDSKAPET

Tårn er en helt spesiell typologi som har evnen til å skape sterke tilknytninger til det landskapet det står i. Tårn i byen er sterke referansepunkt, og i Brønnøysund står slangetårnet i sentrum og markerer plasseringen av en vakker kulturhistorisk bydel. Vandringen opp tårnet er også viktig i møte med landskapet. Det å få glimt av landskapet som endrer seg på tur oppover er en flott måte å være til stede i landskapet sitt. Spesielt i Brønnøysund når du har hav, øyer og fjell rundt deg.

På toppen er det ikke nødvendigvis selve høyden som er interessant, men heller hva du ser. Det tilføres derfor et vindu i hver himmelretning slik at man kan skue utover monumentene i landskapet. Deriblant Torghatten, Syv søstre, Mofjellet, Vega og kirken. Flere av disse er blant Norges mest spektakulære og viktige landemerker som folk kommer langveis fra for å se og besøke.

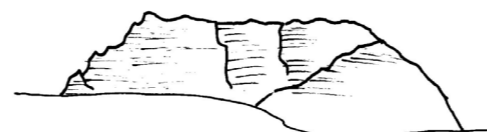
SYV SØSTRE

17° - 55,6 km

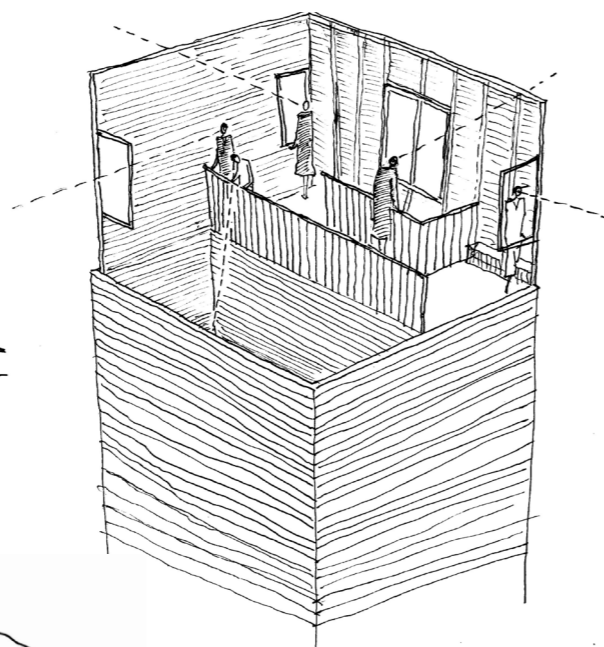
VEGA

324° - 20,0 km

MOFJELLET

39° - 8,0 km

BRØNNØYSUND BRO

239° - 800 m

TORGHATTEN

212° - 9,5 km

BRØNNØY KIRKE

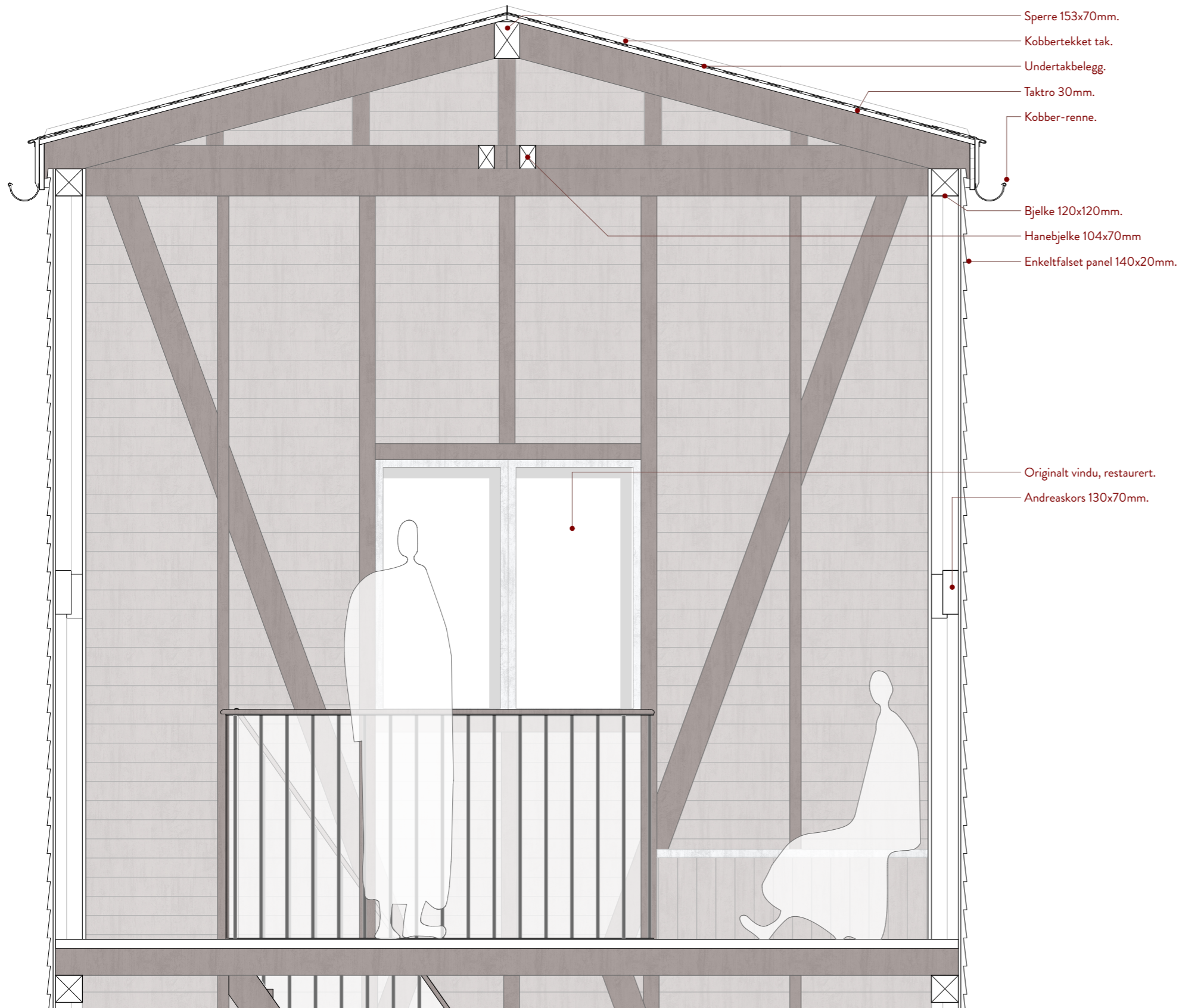
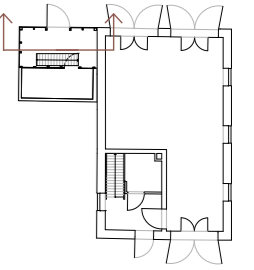
113° - 150 m

MØTE MED LANDSKAPET

Tårn er en helt spesiell typologi som har evnen til å skape sterke tilknytninger til det landskapet det står i. Tårn i byen er sterke referansepunkt, og i Brønnøysund står slangetårnet i sentrum og markerer plasseringen av en vakker kulturhistorisk bydel. Vandringen opp tårnet er også viktig i møte med landskapet. Det å få glimt av landskapet som endrer seg på tur oppover er en flott måte å være til stede i landskapet sitt. Spesielt i Brønnøysund når du har hav, øyer og fjell rundt deg.

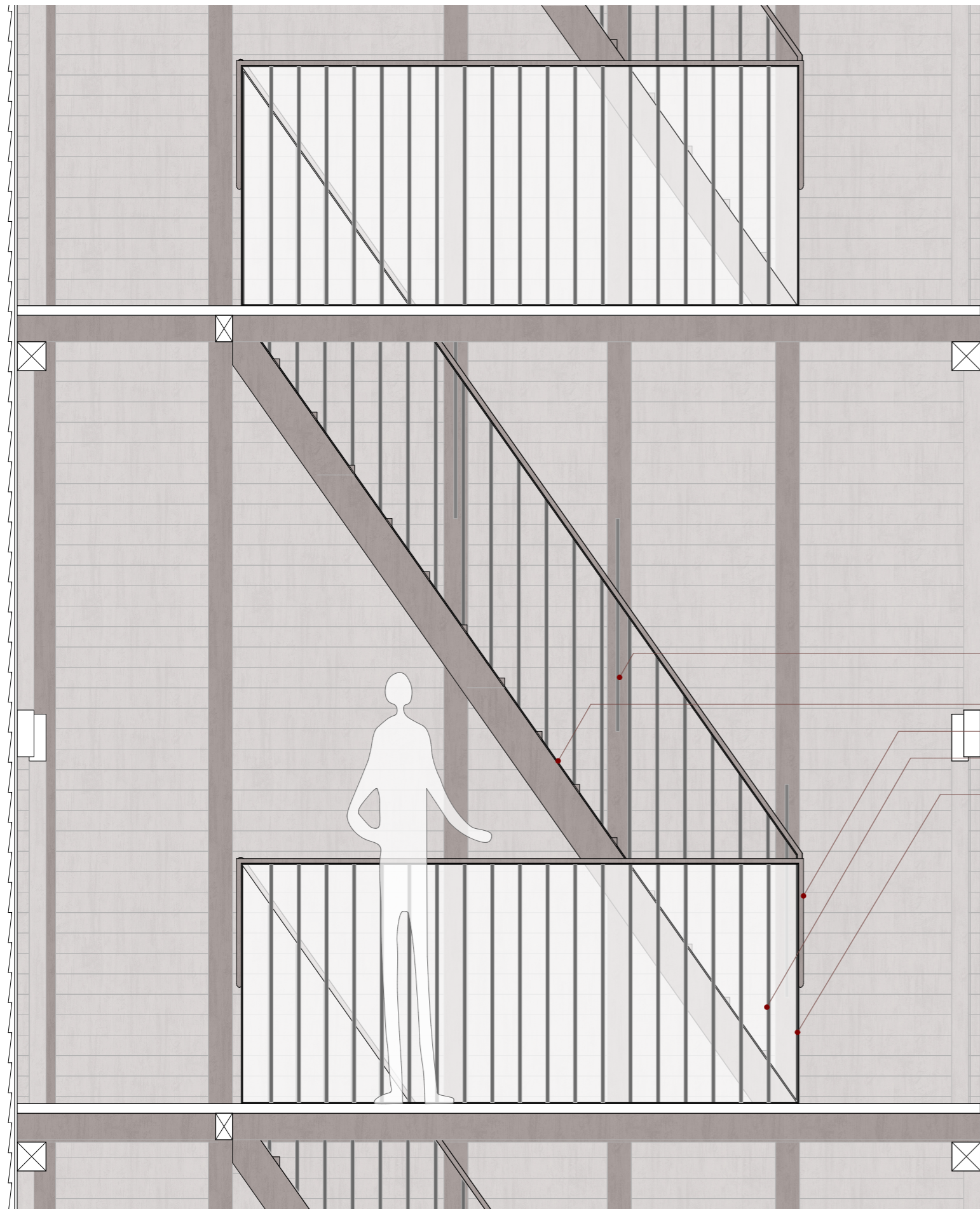
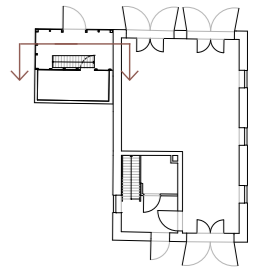
På toppen er det ikke nødvendigvis selve høyden som er interessant, men heller hva du ser. Det tilføres derfor et vindu i hver himmelretning slik at man kan skue utover monumentene i landskapet. Deriblant Torghatten, Syv søstre, Mofjellet, Vega og kirken. Flere av disse er blant Norges mest spektakulære og viktige landemerker som folk kommer langveis fra for å se og besøke.

Skissen viser hva du kan se i de ulike retningene av tårnet og hvor langt unna de er.

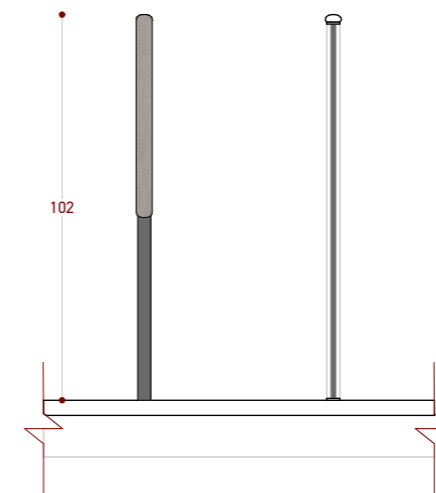

Detaljsnitt tak og 5 etg.
1:20 i A3

0 0,2 1,0m

- Stålhåndtak monteres direkte på stender.
- Ramme skrues/boltes direkte på eksisterende og tilførte vanger.
- Håndløper i avrundet tre.
- Stålbaluster med rundt tverrsnitt $\varnothing = 16\text{mm}$
- Megler med rektangulært tverrsnitt $5 \times 35\text{mm}$.
Utgjør selve rammen til rekkverket.

Detalj rekkverk slangetårn.
1:20 i A3

0 0,2 1,0m

REKKVERK

Ferden opp slangetårnet er både bratt og høyden kan raskt bli skremmende for enkelte som velger å ta turen opp til toppen av tårnet. Det skal ikke ha vært rekkverk her mens stasjonen var i bruk, men det er helt nødvendig å ha god sikring dersom tårnet skal ta i mot publikum.

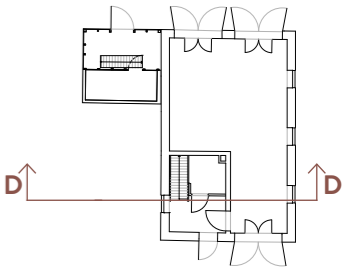
Det nye rekkverket skal utformes etter et spileprinsipp da det vil gi noe ekstra å gripe tak i dersom man mister balansen eller har behov for å holde seg fast i når høyden blir for spennende. Spilerekkverk har også en transparens som slipper lys gjennom og gjør at man kan se det som ligger bak. Dette er spesielt viktig i tårnet da den synlige trekonstruksjonen bør få være i hovedfokus. Bygningen er allerede svært kompakt, og det er derfor fordelaktig at et rekkverk ikke bidrar til å minske opplevelsen av romstørrelsene. Ved å bruke stål som byggemateriale kan man gjøre hver spile svært slanke, samtidig som at det er stødig og robust.

Materialet kan sies å være et fremmedelement i bygningen, og kan derfor bidra til å gjøre det lesbart som et nytilført element. Håndløperen bør være av tre, slik at den ikke blir for kald å holde i på vinterhalvåret. Samme variant benyttes som rekkverk i murbygningen.

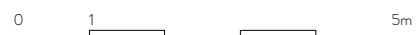

Fasade sør
1:100 i A3

0 1 5m

Snitt D-D
1:100 i A3

ÅPNE OPP, SE OPP, LUFTE UT

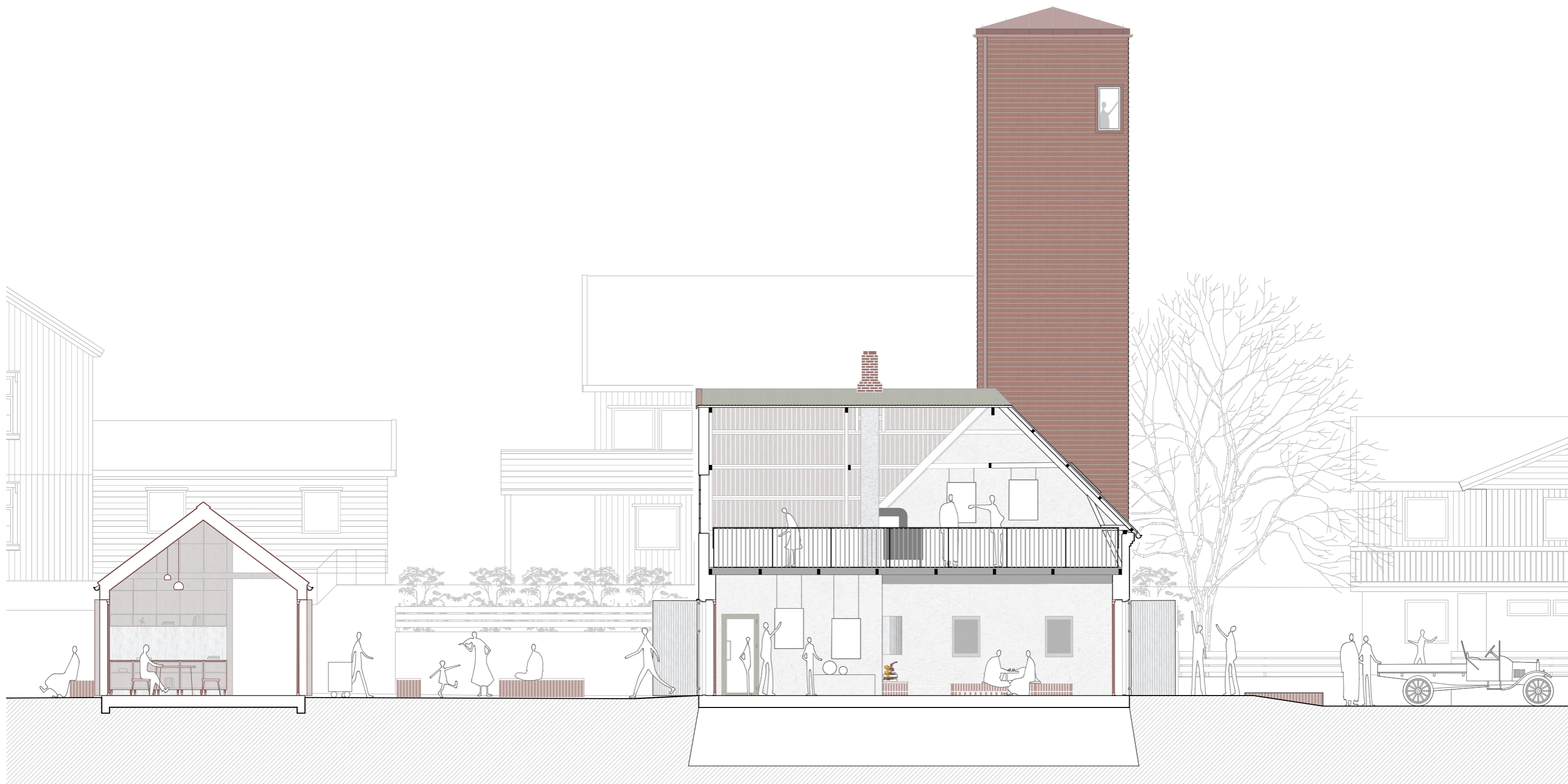
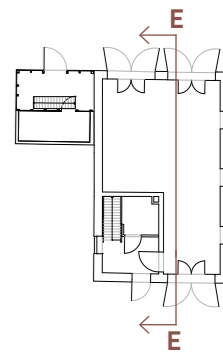
Ved å åpne opp dekket langs den ene langveggen skaper man en visuell forbindelse mellom første og andre etasje. Den flotte takkonstruksjon blir synlig med en gang man går inn i bygget. Samtidig sørger man for at varm og fuktig luft ventileres ut via taket, slik at man unngår kondens mellom tredekket og murveggen.

Snitt D-D
1:50 i A3
0 0,5 2,5m

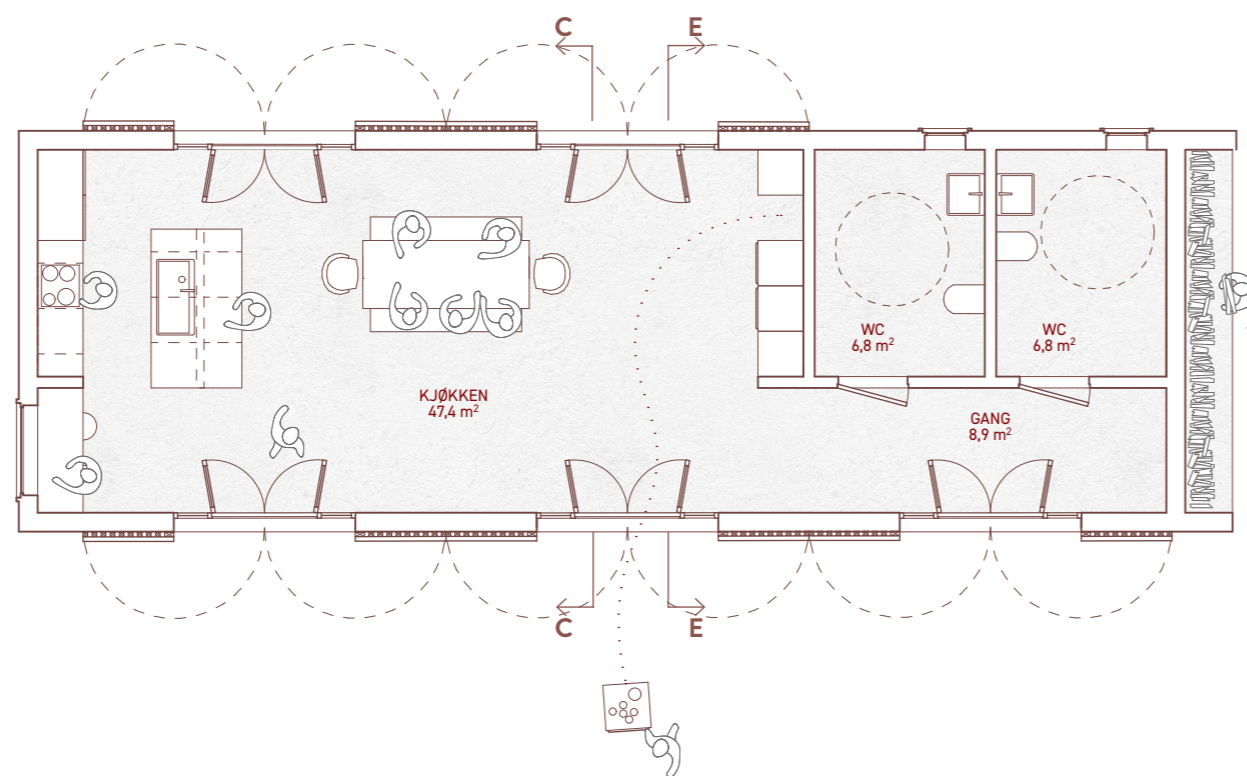
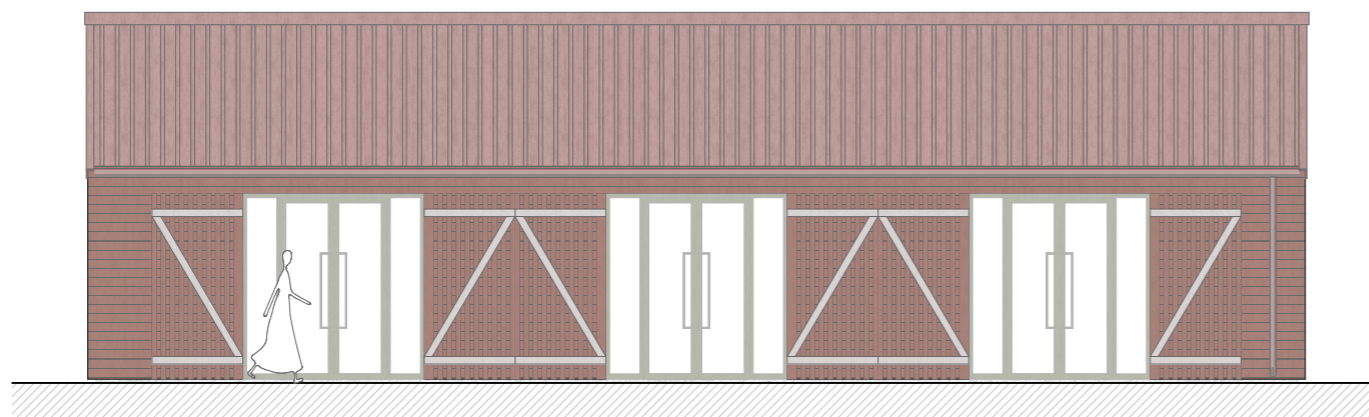
Fassade est
1:100 i A3

0 1 5m

Snitt E-E
1:100 i A3

0 1 5m

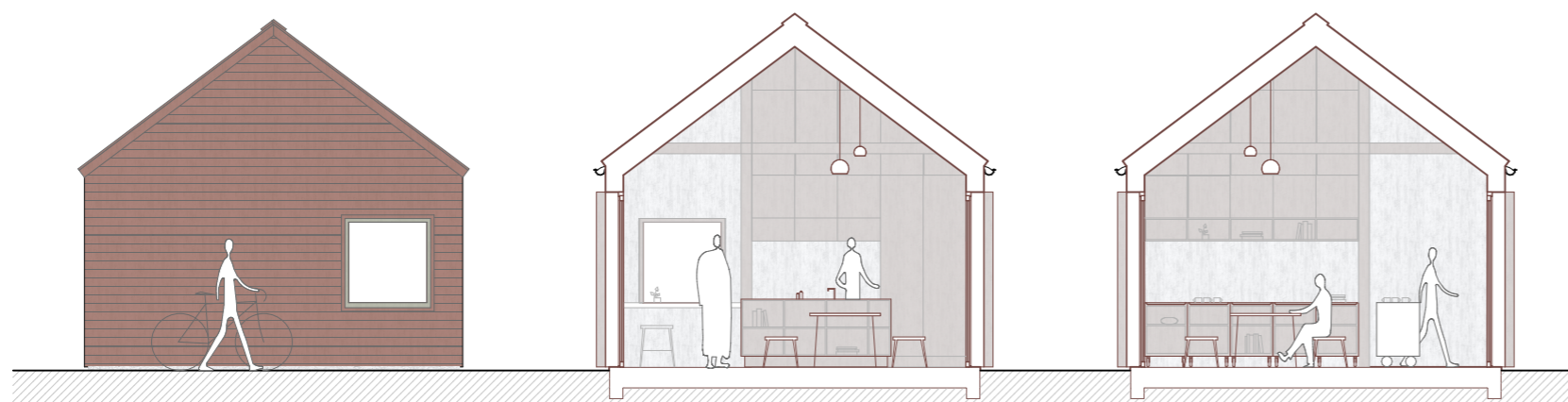
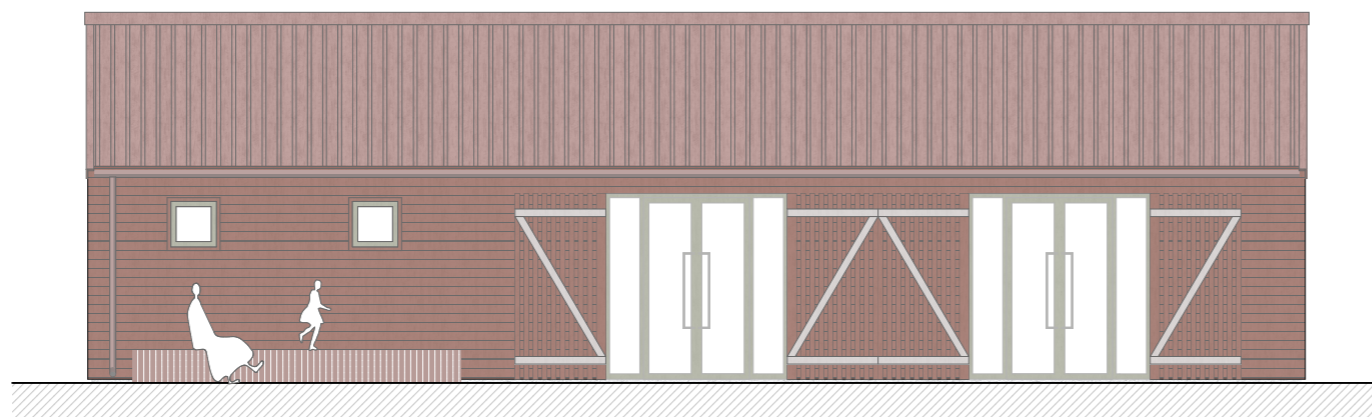

SERVICEBYGG

På sørsiden av brannstasjonen etableres det et nytt bygg som skal ha støttefunksjoner som ikke har plass eller er nødvendige i selve stasjonsbygningen. For å ta imot besøkende er det godt å ha et sted hvor man kan tilberede mat og drikke, samt et sted med toalettfasiliteter. Ved som brukes til oppvarming av brannstasjonen kan lagres i større kvantum her.

Det nye servicebygget ligger med sin lengderetning i øst-vest retning, noe som sørger for å definere en tydeligere avslutning på tomten og danner et fint lite gårdsrom bak stasjonen. Bygget kles i tre og males i samme farge som brannstasjonen. Hensikten er at tilførelsen harmonerer med det eksisterende samtidig som det skiller seg ut som noe nytt.

Det skal være enkelt å ta med seg det som lages på kjøkkenet inn i brannstasjonen. Derfor er en del av innredningen satt på hjul slik at man kan ta med seg bl.a. mat og drikke og servere på brannstasjonen. Dette vil bidra til å gjøre stasjonen et fint sted å ta imot bl.a. turister fra Hurtigruten.

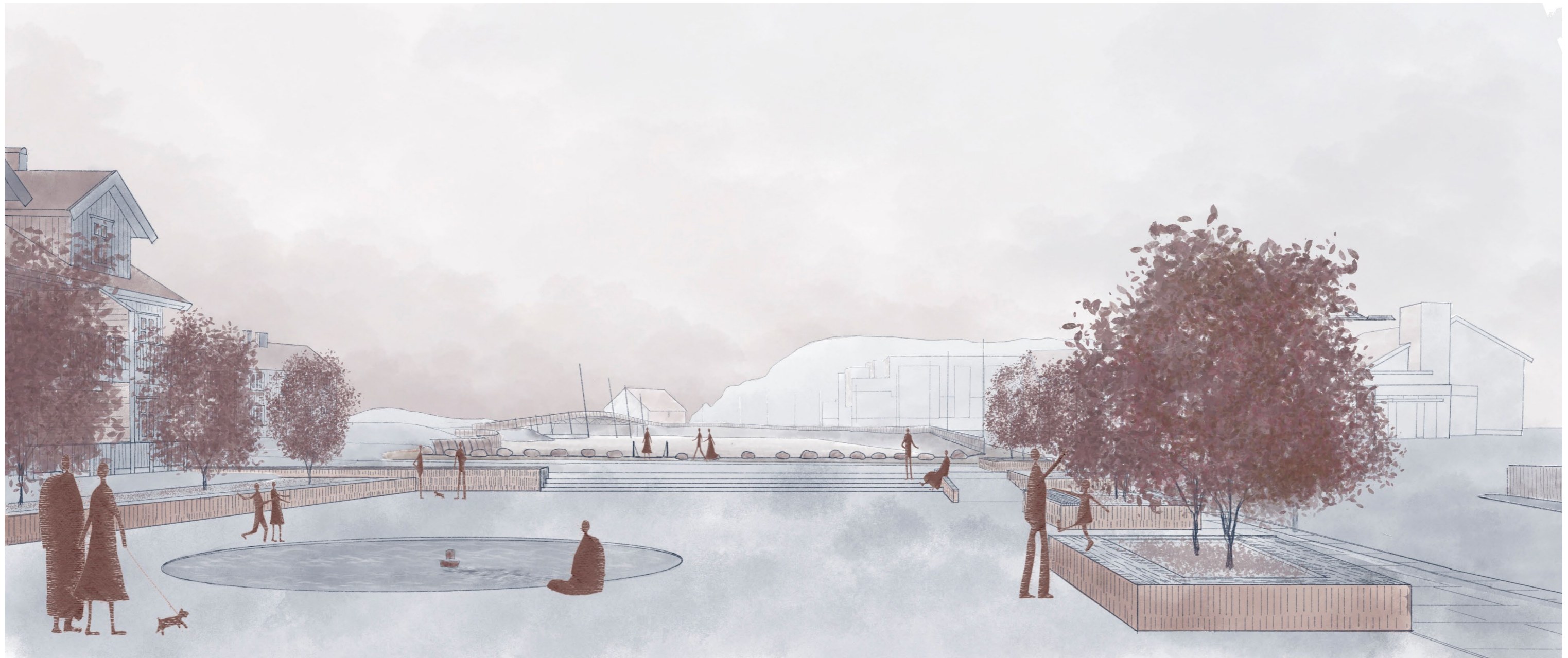

SERVICEBYGG

På sørsiden av brannstasjonen etableres det et nytt bygg som skal ha støttefunksjoner som ikke har plass eller er nødvendige i selve stasjonsbygningen. For å ta imot besøkende er det godt å ha et sted hvor man kan tilberede mat og drikke, samt et sted med toalettfasiliteter. Ved som brukes til oppvarming av brannstasjonen kan lagres i større kvantum her.

Det nye servicebygget ligger med sin lengderetning i øst-vest retning, noe som sørger for å definere en tydeligere avslutning på tomten og danner et fint lite gårdsrom bak stasjonen. Bygget kles i tre og males i samme farge som brannstasjonen. Hensikten er at tilførelsen harmonerer med det eksisterende samtidig som det skiller seg ut som noe nytt.

Det skal være enkelt å ta med seg det som lages på kjøkkenet inn i brannstasjonen. Derfor er en del av innredningen satt på hjul slik at man kan ta med seg bl.a. mat og drikke og servere på brannstasjonen. Dette vil bidra til å gjøre stasjonen et fint sted å ta imot bl.a. turister fra Hurtigruten.

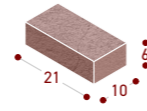
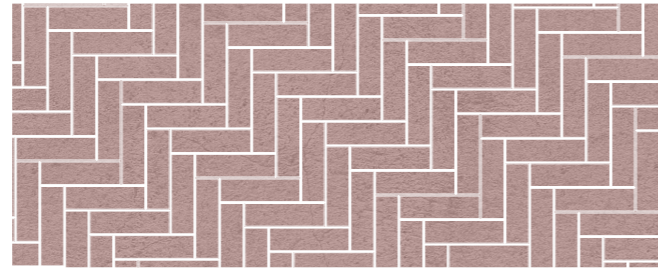
DET NYE TORVET

Selv om den store og åpne plassen foran brannstasjonen går under navnet Torvet, lever ikke stedet opp til navnet det har. Det har isteden typisk nok blitt nok en kjedelig parkeringsplass, som stort sett ser tom og forlatt ut. Tilbake til plantegningene Prof. Sverre Pedersen tegnet i 1924, var det tenkt og tegnet at det skulle være et fullverdig torg akkurat på denne tomten. Pedersen var opptatt av at byrom skulle ha gode akser, der de beste var de som hadde et flott monument i den ene retningen, og et spektakulert landskapstrekk i den andre retningen. Med brannstasjonen og slangetårnet på den ene siden og de

fantastiske Syv søstre og Mofjellet i den andre, er det ingen tvil om at tomten sånn sett er egnet til torgformål. Siden Brønnøysund per i dag mangler store åpne plasser midt i sentrum vil et nytt torg kunne skape merverdi for byen. Dette vil kunne bli et vakkert torg iscenesatt av vakre fjell, hav og kulturminner, med en av Nordlands (kanskje til og med blant Norges) mest spesielle brannstasjoner i hjerte av det hele. Tegningen øverst viser hvordan Torvet vil se ut fra portene til brannstasjonen. Tegningen til høyre er Prof. Sverre Pedersen sin visjon om et torg i Nordland.

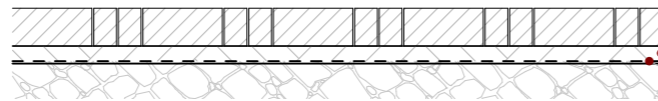

Pedersen, S. (1924-25) Regulering av stedets mer centrale bebyggelse Torvet med utsikt mot de vakre fjell i nord. Finnes ved Arkivsenteret Dora, Trondheim, Ms SP - 1121 -1125.

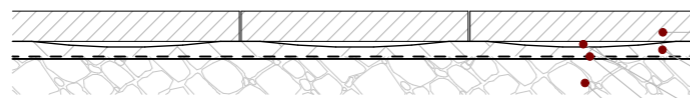
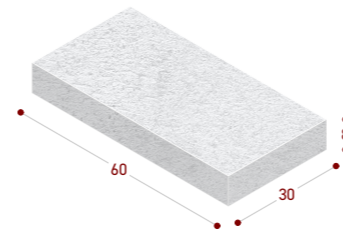
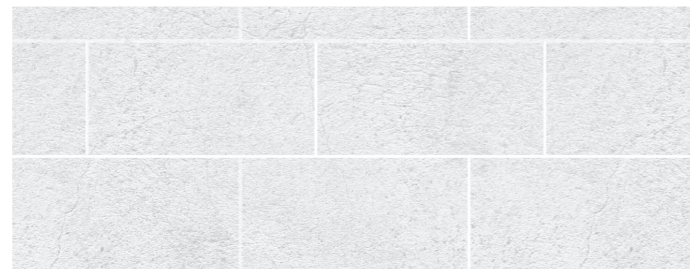
FRA GRUS TIL TEGL OG HELLE

Teglstein er et flott og sterkt materiale til å benytte til utvendig gulv. Forbandet (i dette tilfellet fiskebein-forband) skaper en dynamisk og fin overflate, og er et fint materiale å benytte seg av foran en murbygning. Det er viktig at teglsteinen som legges er frostsikker og kjøresterk slik at biler kan kjøre inn på torget.

- Marktegl, kjøresterk og frostsikker.
- 40 mm settelag m. sand.
- Fiberduk
- Min. 100 mm. bærelag m. grus

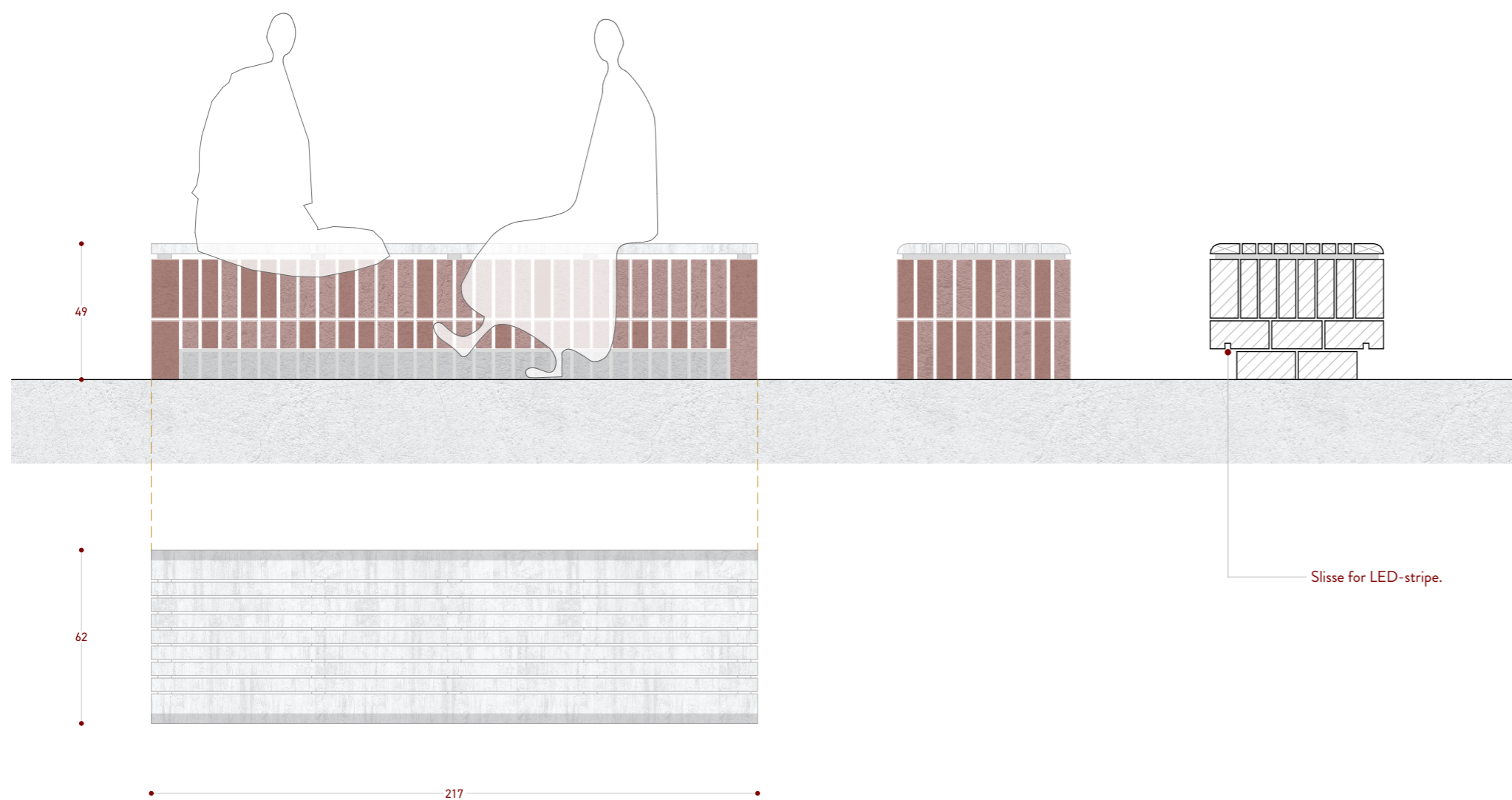
Dedikerte gang og kjørefelt på Torvet er synliggjort ved hjelp av et materialskifte. Her skal det benyttes heller, som skiller seg ut i farge og format.

- Heller, kjøresterk og frostsikker.
- 40 mm settelag m. sand.
- Liten lomme for å holde heller stabil.
- Fiberduk
- Min. 100 mm. bærelag m. grus

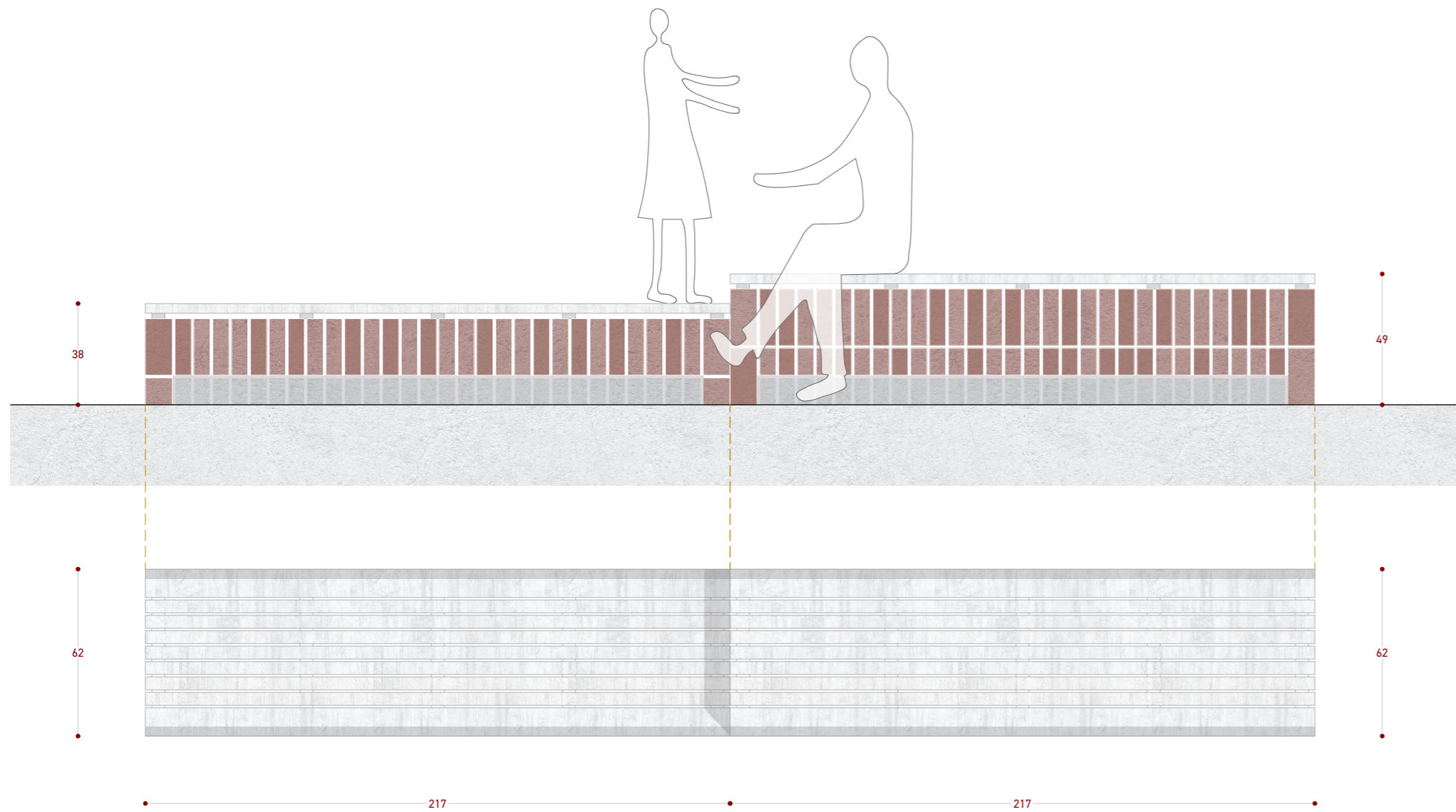
Detalj utvendig gulv.
1:20 i A3

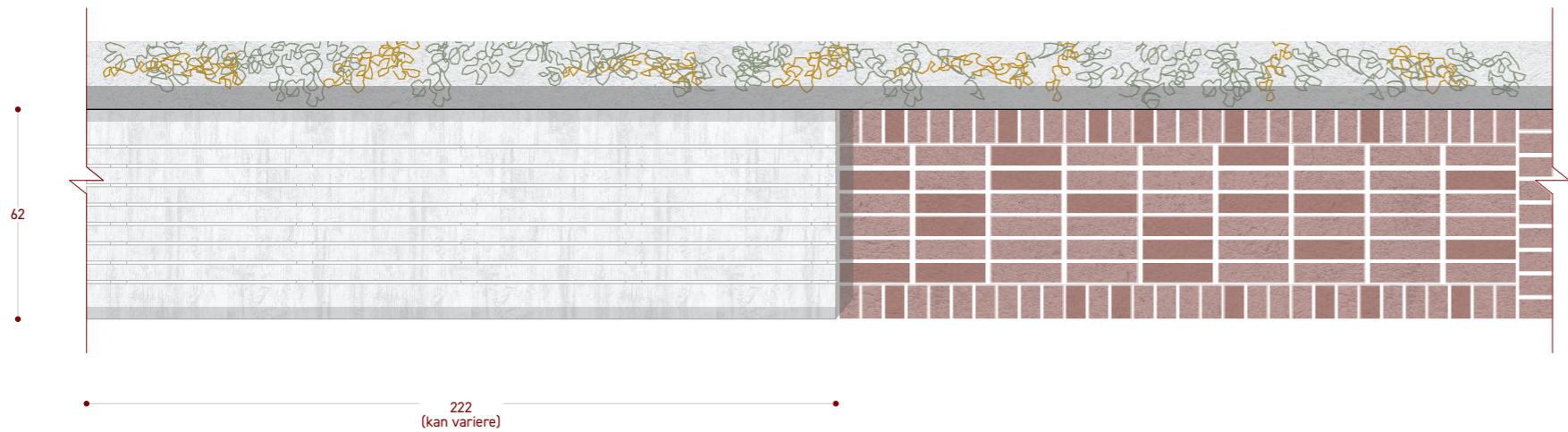
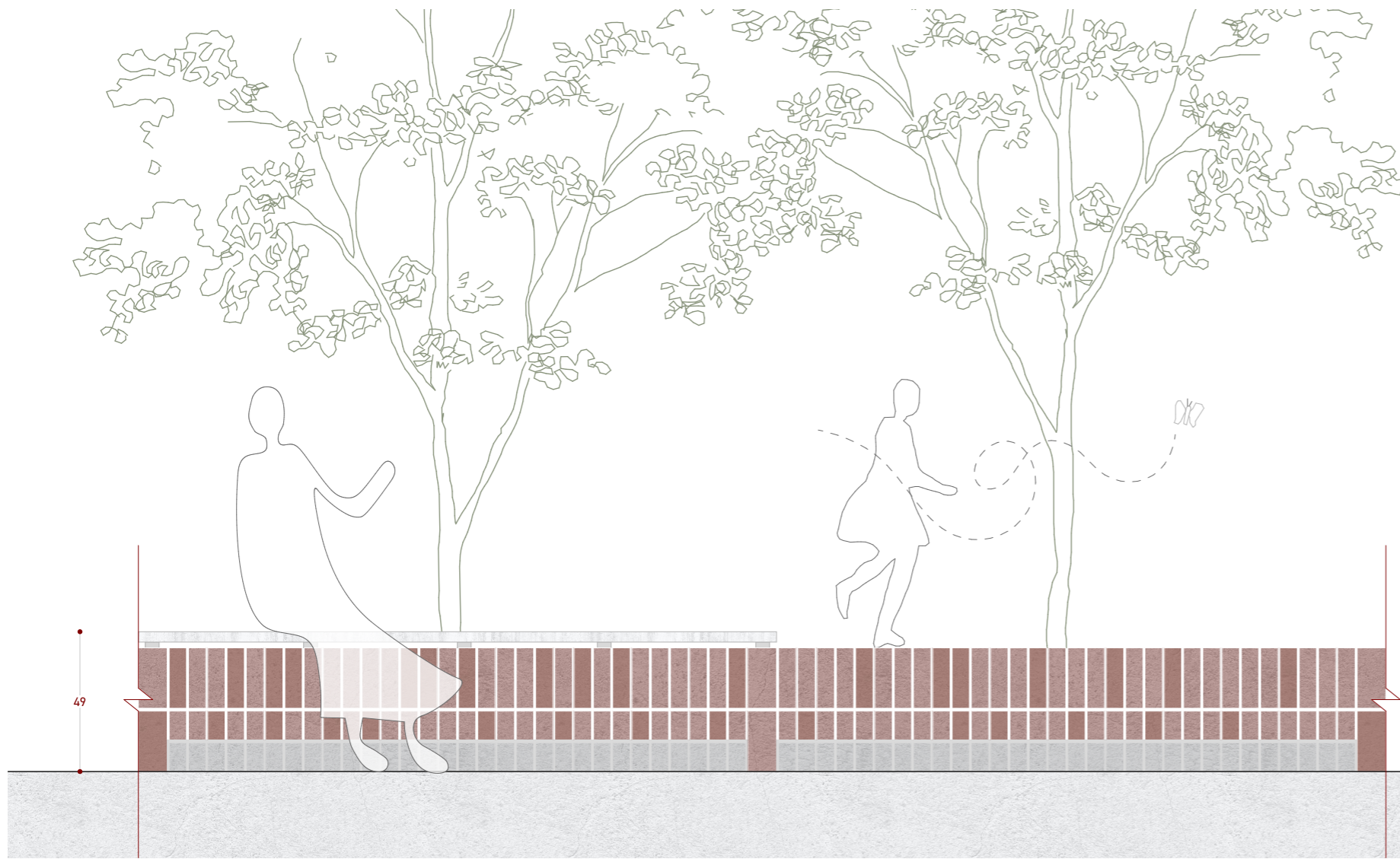
BENKER OG SITTEPLASSER

Det er viktig at et torg har mange fine steder hvor man kan sette seg. Benker plasseres i ulike steder og i ulike retninger på Torvet, slik at man kan finne en plass å sitte i ulike værforhold. De utvendige benkene er også av tegl. Setene er i tre for å gjøre dem behageligere å sitte på når det er kalde dager. Det er også lagt opp til å montere lys på undersiden, slik at man får dammer av lys på kveldstid foran benken. Dette vil bidra til å gjøre sitteplassen mer intim og koselig på kveldstid.

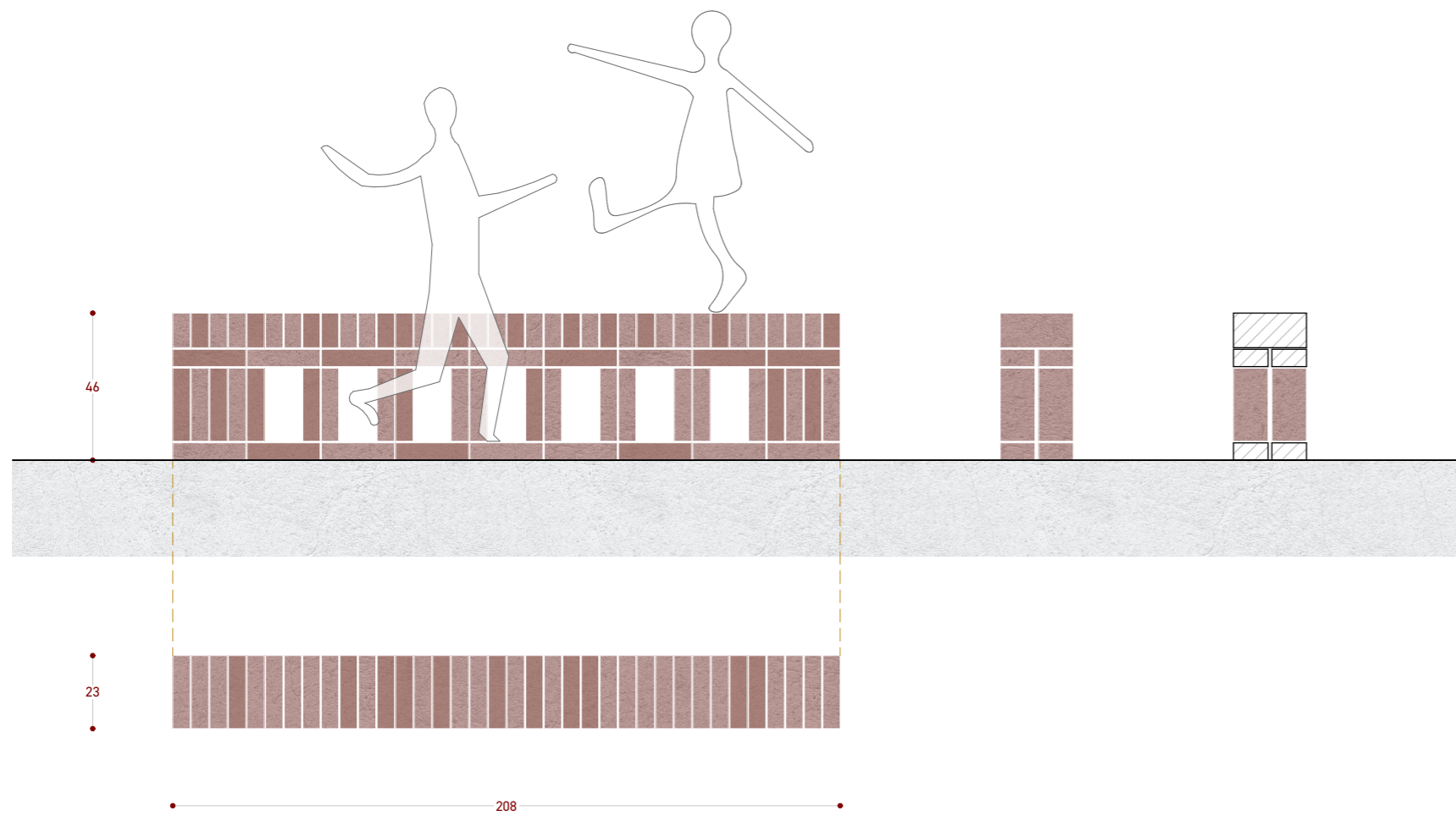
BENKER OG SITTEPLASSER

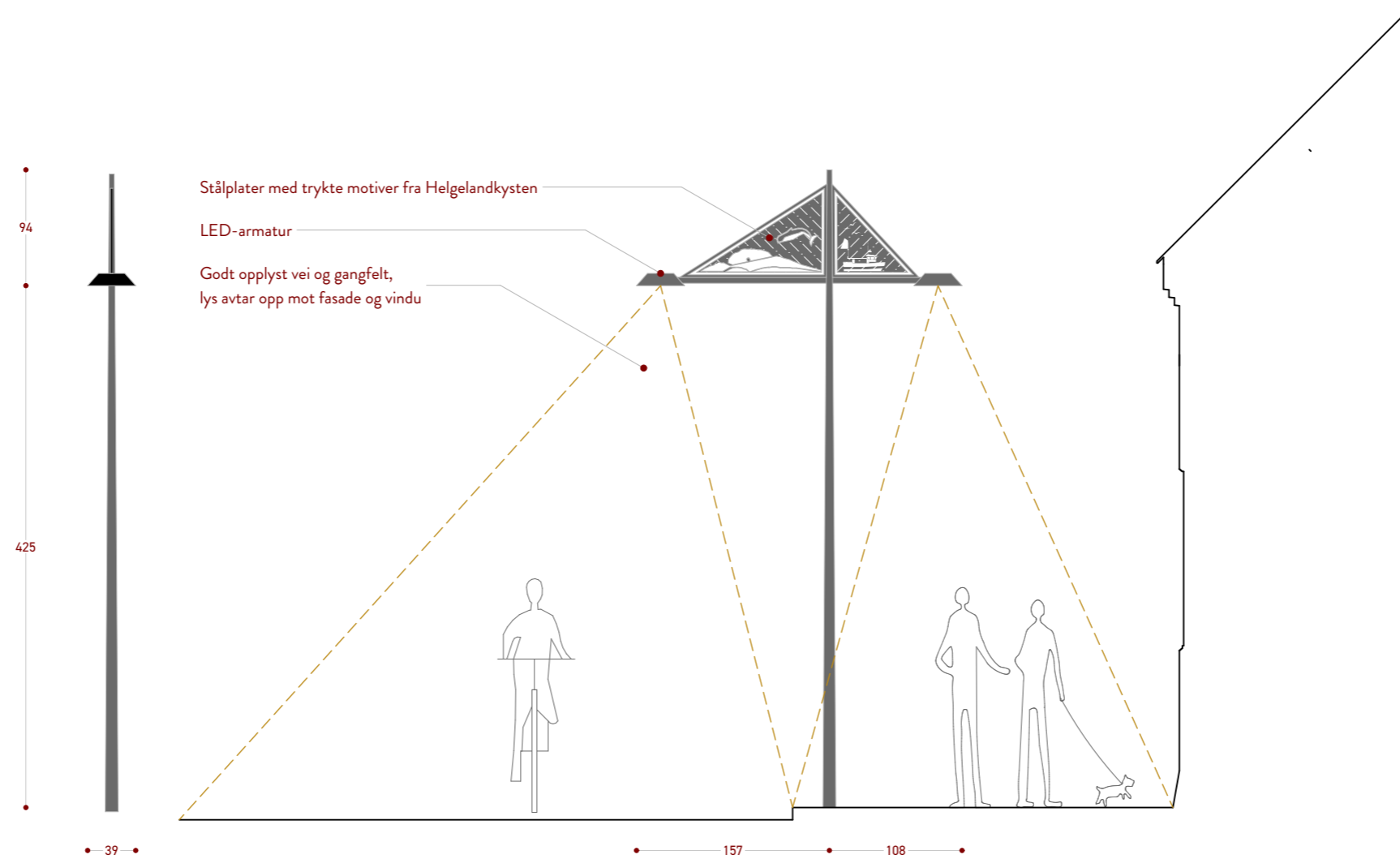
Det er viktig at et torg har mange fine steder hvor man kan sette seg. Benker plasseres i ulike steder og i ulike retninger på Torvet, slik at man kan finne en plass å sitte i ulike værforhold. De utvendige benkene er også av tegl. Setene er i tre for å gjøre dem behageligere å sitte på når det er kalde dager. Det er også lagt opp til å montere lys på undersiden, slik at man får dammer av lys på kveldstid foran benken. Dette vil bidra til å gjøre sitteplassen mer intim og koselig på kveldstid.

INTEGRERT BEPLANTNING

Beplantning er en fin måde å skjerm for vær og vind, samtidig som det gagnar både folk og dyreliv. Beplantningen på Torvet integreres med benkene slik at man kan sitte under kronen og høre bladene rasle.

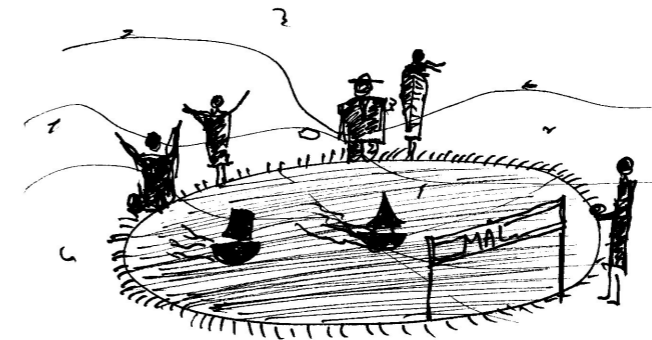
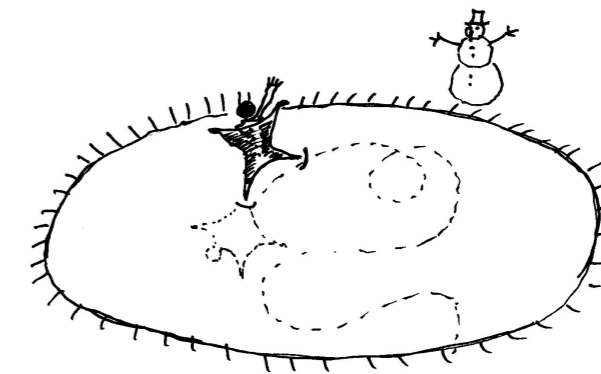

OPPLYST TORG

Nøkkelen til et fint torg, spesielt når mørketiden kommer, er at den er godt lyssatt. Lyktestolpene skal sørge for at ferdselstiene er godt opplyst. Disse kan med fordel være med å skape identitet og gjøre stas på et slikt sted. "Seilstolpen" er en variant som har et passende kystlig preg. Seilene av stålplater kan perforeres med trykkunst eller motiver fra regionen.

VANNSPEIL

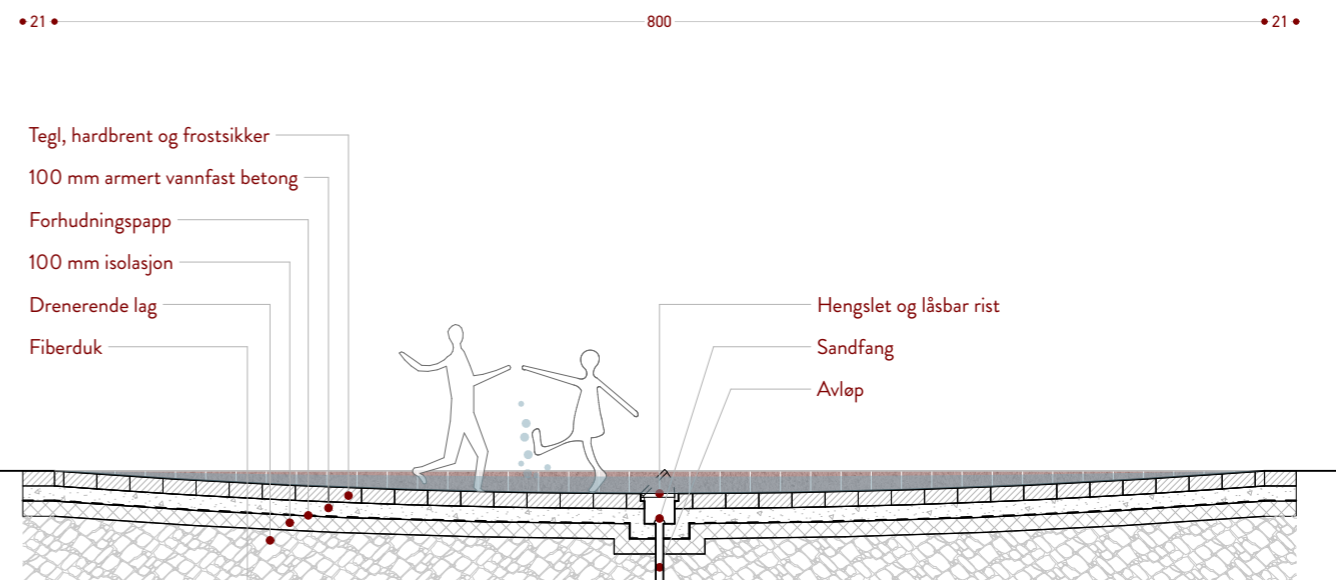
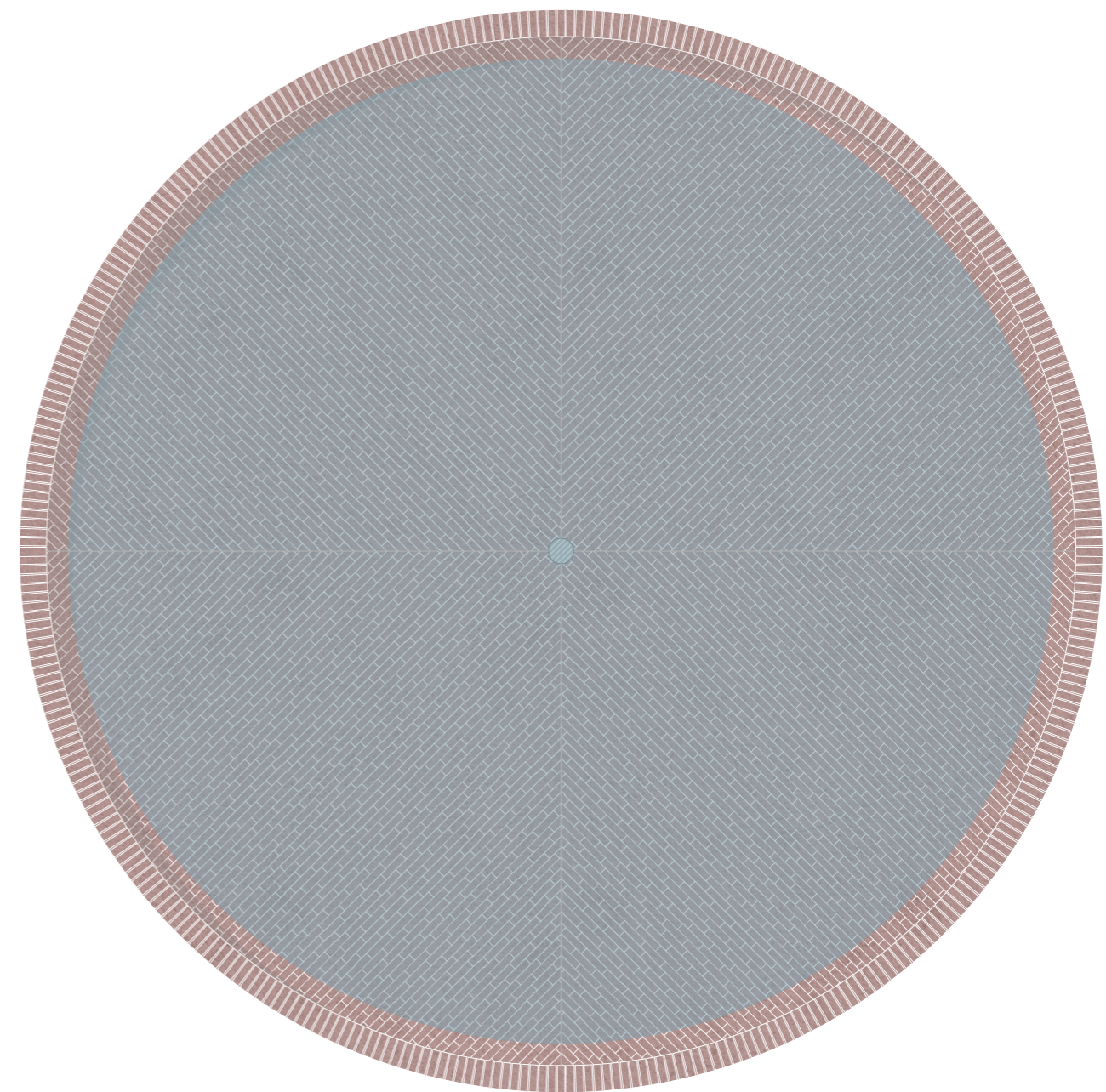
En viktig forutsetning for at Torvet skal fungere bra er at det blir generelt utformet slik at det blir plass til å arrangere både store og små arrangementer. Det er likevel ikke alle dager det foregår spesielle begivenheter på plassen og da er det viktig at ikke stedet oppleves tomt og stusselig. På Torvet skal det etableres to større vannspeil som skaper variasjon og soner på plassen og kan benyttes til bl.a. lek. Vannspeilet eller dammen kan lett tømmes/fylles ved behov ved hjelp av tilgjengelig kum i senter av dammen. Vannspeilet skal ikke være dypere enn 15 cm med hensyn til sikkerhet. Et slikt basseng kan benyttes til ulike ting deriblant lek med vann, skøytebane, samt være et aktuelt sted å plassere julegran til advent.

VANNSPEIL

En viktig forutsetning for at Torvet skal fungere bra er at det blir generelt utformet slik at det blir plass til å arrangere både store og små arrangementer. Det er likevel ikke alle dager det foregår spesielle begivenheter på plassen og da er det viktig at ikke stedet oppleves tomt og stusselig. På Torvet skal det etableres to større vannspeil som skaper variasjon og soner på plassen og kan benyttes til bl.a. lek. Vannspeilet eller dammen kan lett tømmes/fylles ved behov ved hjelp av tilgjengelig kum i senter av dammen. Vannspeilet skal ikke være dypere enn 15 cm med hensyn til sikkerhet. Et slikt basseng kan benyttes til ulike ting deriblant lek med vann, skøytebane, samt være et aktuelt sted å plassere julegran til advent.

Prinsippet for bassenget er basert på tegninger fra Saupstad - Kolstad bomiljøprosjekt utarbeidet av Eileen Garmann Johnsen i 2002.

» Julegrantening på Torvet.

BRØNNØYSUND BRANNSTASJON

RIKDOM I ET LITE KULTURMINNE

TOM-REIDAR THOMASLI
PROSJEKTERINGSHEFTE A3

